

Előfizetési ára 1 óra
2 P. 50 fillér. Két
óra 5 P. Negyed-
óra 7 P. 50 fill. Fél-
óra 15 P. Egy évre
30 P. Egyes szám-
ára hetiköznapi 8 fill.,
vasárnap 12 fill. (a
pályaudvarokon 1s).

PESTI HIRLAP

Pesti Hírlap Rt. ki-
adása, Légrády Test-
vérek Rt. nyomása.
Szerkesztőség: Vil-
mos császártól 78.
T. 112-295. Főkiadók:
Vilmos cs. ut. 78. sz.
Tel. 112-295 és Erzsé-
bet-krt. 1. T. 225-686

BUDAPEST, 1941 JUNIUS 25.

SZERDA

LXHI. ÉVFOLYAM, 142. (20.465) SZ.

Szlovákia belépett a Szovjet-Unió elleni háboruba

A német véderő főparancsnoksága közli: Keleten a német véderő hadműveletei nagy sikerekkel tervszerűen folynak

A német haderő hatalmas támadó mozdulatait a szovjet csapatok nem tudták feltartóztatni

Olasz jelentések szerint a balti államokban szovjetellenes felkelések törtek ki Berlinben nem erősítik meg az önálló litván állam kikiáltásáról külföldön elterjedt híreket — Finnország ameddig csak lehetséges, igyekszik megőrizni semlegességét A japáni kormány figyeli az események további fejlődését

Angol gazdasági és katonai küldöttség utazik Moszkvába

Svédországban rádió útján hívták össze a parlamentet; a király maga elnökölt a minisztertanácson

A Szovjet-Unió budapesti követe kézhezkapta a magyar kormánytól a diplomáciai viszony megszakításáról szóló jegyzékét

Huszonkét esztendő előtt, 1919 június 24-én a magyar ludovikások egy fiatal, hősi csoportja, a magyar folyamőrök monitorjai, a nemzeti érzésű magyarársadalom legjobbjai megindították az ellenforradalmat Kun Bélák bolsevista érmuralma ellen. Minden magyar ember szívébe véste ezt a dátumot, amikor a keresztény Európa történelmi őrbástyája, a keresztény Magyarország hősei indultak megint egyszer rohamra a Keletről Nyugatra törő újkori pogányság és barbárság ellen, melynek neve ez alkalommal a bolsevizmus volt. Magyar ludovikások, katonák, hős ifjak és férfiak hullatták e tragikusan fülledt és izgatott júniusi napon, huszonkét év előtt vérüket, hogy eltapossák Szent István országában a bolsevizmus gyalázatát. A megkínzott, meggyalázott ország nemzeti érzésű tömegei, a terrorfiúk kínzásaitól meggyötört, gerstli-vel táplált, keresztény magyar társadalom ocsudó lélekkel hallgatta a pusztító pogányságot, a monitorok könnyű ágyúinak tüzelését, s mindenki tudta és érezte az országban, hogy ezen a napon elkezdődött a bolsevista rémuralom felzámolása Magyarországon. S amit huszonkét év előtt elkezdett néhány hősi jellemű, nemzeti érzésű férfi, mintha ma, különös történelmi sorsfordulatok után, ezen a baljós évfordulón érkezne el a befejezéshez.

A magyar kormány megbízásából ma közölte a külügyminiszter állandó helyettese a budapesti szovjet követtel, hogy tekintettel a Német Birodalom és Szovjet-Oroszország között beállott hállápotra a magyar királyi kormány

Magyarország és a Szovjet-Unió közötti diplomáciai viszonyt megszünteti

Magyarországnak ez a lépése természetes következménye annak a baráti viszonyoknak, mely hazánkat a tengelyhatalmakhoz fűzi, természetes következménye annak a ténynek, hogy Magyarország volt az első hatalom, mely csatlakozott a háromhatalmi egyezményhez, és természetes folyamánya Magyarországnak, mely természetesen bolsevista-ellenes politikájának, mely nemzetközi viszonylatban akkor jutott kifejezésre, mikor az antibolsevista blokkba beléptünk. A nemzetközi körülmények hatása alatt elvettük a diplomáciai érintkezést a Szovjet-Unióval, de ez a diplomáciai kapcsolat soha, egyetlen pillanatra sem

befolyásolta a magyar kormányzat bolsevista-ellenes politikáját.

Természetes, hogy most, mikor a baráti Német Birodalom kereszties hadjáratot indít a bolsevizmus ellen, s a hatalmas német harci gépezet teljes erejével ellene fordul a szovjetrendszernek, Magyarország levonja ennek a helyzetnek következményeit s megszakítja a diplomáciai kapcsolatokat a Szovjet-Unióval, melynek magyarországi csatlósai huszonkét esztendő előtt gyalázatba iparkodtak dönteni a nemzetet. Magyarország soha nem tudta elfelejteni a gyászos emlékü „magyar tanácsköztársaság” uralmának emlékeit. A magyar történelem egyik legnagyobb megrázkódtatása volt az a néhány hónap, mikor Kun Bélák bandái uralkodtak átmenetileg a magyar városokban és falvakban. S pontosan a magyar ellenforradalom évfordulója napján, huszonkét esztendő távlatában éli meg és látja a világ, amint a megújodott Német Birodalom hatalmas hadserege rohamra indul, hogy visszaűzze Ázsiába azt a szellemet, mely uralkodni akart Európa felett, kiirtsa Európa lelkeségéből és politikai világképéből a bolsevizmus vörös kísértését. Kétezernéyszáz kilométeres fronton, szárazon, levegőben, vizen és víz alatt indult meg a támadás a bolsevista uralom ellen. Az európai keresztény kultúra nagy rohama ez. A magyar nemzet legjobb hitével kíván szerencsét ebben a harcban is hatalmas barátja fegyvereinek.

A német-szovjetorosz hadműveletek részleteiről hiányoznak a hadijelentések. Amint a „Popolo di Roma” hangsúlyozza: a német hadvezetőség már régebben bevezette azt a rendszert, hogy a nagyszabású hadműveletek elején nem közöl töredékrészleteket. Így van ez most is a Szovjet-Unió ellen megindult hadjárat esetében. A szükséges hivatalos közlemények és rádiójelentések azonban már fogalmat adnak azokról a fontos hadieseményekről, amelyek a német haderő teljes sikerével folynak. A német csapatok több helyen megtámadták a vöröshadsereg védelmi rendszerét, közben pedig hatalmas erőkkel készítik elő a nagy offenzívát. A német légi haderő csaknem az egész ellenséges légi téren uralkodik, hatalmas arányú pusztítást hajtott végre a vörös repülőtereken és az ott lévő repülőgépekben. A vöröshadsereg elpusztított repülőgépeiről még nincsenek

hivatalos adatok, de rendszerint jól értesült körök szerint a német légi haderő az első két napon több mint 1200 repülőgépet semmisített meg. Ez igen nagy csapást jelent a Szovjetre — folytatja az olasz lap. Szovjet-Oroszország, megbízható adatok alapján, a finn háború idején 6000 első és 5000 másodvonalsbeli repülőgéppel rendelkezett. A Szovjet légvédelme is rendkívül gyenge.

A szárazföldi hadműveletek során a német páncélosok eddig minden összetűzésnél hatékonyabbnak bizonyultak, mint a vörös harckocsik. A szovjetorosz hadvezetőség óriási méretű harckocsikat vetett ütközetbe, ezekkel kísérelt meg ellentámadásokat. E hatalmas páncélos szörnyeket a német stukák bombái tönkretették. Ott, ahol az ellenállás erősebb, a német csapatok lángszórókat használnak, ami megtöri a védekezés erejét.

A Német Távirati Iroda úgy értesül, hogy a német légierő ugyanazzal a lendülettel avatkozott a földön folyó harcokba, mint ahogy a szovjet repülőgépeket támadta. Német repülőgépek nagy-mértékben megzavarták a bolsevista hadsereg hátsó összekötő útjait. Vasutvonalakat és pályaudvarokat, felvonulási utakat és menetelő hadoszlopokat támadtak nagy sikerrel. Egy helyen az arcvonal mögött tizenkét mozgásban lévő páncélost és több gépkocsit pusztítottak el, másutt telitalálatokkal két közúti hidat romboltak össze. Légelhárító állások ellen intézett támadások során több ágyút harcképtelenné tettek.

A svéd lapok jelentése szerint Moszkva máris kénytelen előkészíteni a lakosságot a helyzet komolyságára. A kommunista párt hivatalos lapja, a „Pravda”, keddi vezércikkében azt írja, hogy az ellenség rendkívül erős és veszedelmes,

a harc igen nagy veszteségeket okoz a szovjet haderőnek

és hogy az egész Szovjet-Uniónak tetemes áldozatokat kell majd hoznia. A „Suisse” című svájci lap katonai munkatársa azt írja: a szovjet-vereség emberi számítás szerint feltétlenül biztosra vehető. A német-szovjet viszály egyelőre előnyére válhat Angliának, ez az előny azonban aligha tart majd sokáig. Minden attól függ, mennyi idő alatt törí meg Németország a vörösök ellenállását. Ez az ellenállás azonban nagyon is

kétséges; ezzel kapcsolatban idézi a „Suisse” katonai munkatársa egy orosz katonai szakértőnek könyvét, amelyben arról van szó, hogy a Szovjet legfőbb védelmi vonala Németországgal szemben a Dnyeper folyó. A francia lap ezzel kapcsolatban leszögezi, hogy az 1939 óta szerzett tapasztalatok tanúsága szerint folyók vonala már nem elháríthatatlan akadály előnyomuló hadsereg számára.

A „Popolo di Roma” azt írja, hogy „az elnyomott Szovjet-Unióban a bolsevizmus már bomladozni kezd”. A Kreml urai kihirdették az ostromállapotot és mindenütt rendkívüli törvényszékeket állítottak fel. A jelentésekből az derül ki, hogy azok a népek, amelyeket a Szovjet-Unió rabságba döntött, alig várják felszabadulásuk napját, sőt máris felkelések törtek ki a Balti-államokban, ahol a vörös uralom kegyetlen és véres rendszabályokkal küzd az egyre inkább elharapódzó nemzeti forradalmak ellen. Német jelentés alapján egyelőre még korainak bizonyultak azok a hírek, amelyek szerint Litvániában máris a nemzeti forradalom vette át a hatalmat és elűzte a vörös katonai és polgári hatóságokat. A Balti-államokból egymásnak ellentmondó és pontosan nem ellenőrizhető hírek érkeznek. Annyi azonban máris kétségtelen, hogy ott is megindult a nemzeti erők szervezkedése és csak az alkalmas pillanat hiányzik az általános felszabadító forradalom kirobbanásához.

Finnország

mindezekig még nem üzent háborút a Szovjet-Uniónak, annak ellenére, hogy szovjetorosz repülőgépek már többször megsértették a finn-orosz határt. A hősi finn nép természetesen a legnagyobb elszántsággal néz szembe a fenyegető veszéllyel és szükség esetén semmiesetre sem habozik, hogy országa védelmére keljen. Az „Uusi Suomi” keddi vezércikke hangsúlyozza, hogy a finn férfiakat elszánt harckészség tölti el arra az esetre, ha a Szovjet-Unió megkísérelné Finnország határainak megsértését. A „Hufvud Stadesblad” „Finnország a vártán” cím alatt a következőket írja: A finn népnek minden oka megvan arra, hogy a legnagyobb figyelemmel kísérje ezt a harcot. Finnország hálás lehet Németországnak, hogy Berlin nem volt hajlandó résztvenni a Finnország ellen tervezett szovjet merényletben.

A háború kitörésének háttéréről

újabb részleteket közöl Berlin. A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz így ír: A tény, hogy a német diplomáciának sikerült annakidején szétválasztani az utolsó pillanatban Angliát és a Szovjet-Uniont, a két hatalmat, amely egyesülni akart az európai forradalom megsemmisítésére, nem jelent azt, mintha Németország akkor megszünt volna az orosz bolsevizmus ellensége lenni; ez csupán a német diplomácia ügyességét bizonyítja. Berlinben soha egyetlen pillanatra sem adták oda magukat annak az illúzióknak, hogy a bolsevista Szovjet-Unió megszünt az európai újjászülés titkos ellensége lenni. A két hatalom szövetkezését meg lehetett akadályozni, mert mindegyik a másikat akarta felhasználni Németország ellen és egyik sem akarta megengedni, hogy a másik föléje kerekedjék. Így sikerült a német politikának elhárítani Európa felől a bekerítés veszélyét.

A Dienst aus Deutschland a Szovjet-Unióval bekövetkezett végleges szakítást tárgyalja, utal arra, hogy a Szovjet-Unió nemcsak politikai és hadászati, hanem kereskedelmi tekintetben is mindent elkövetett Németország megkárosítására. A német-orosz kereskedelmi megbeszélések menete például elárulta, hogy a vörösöknek nem is annyira a gazdasági szempontok a fontosak, mint inkább az a tervük, hogy a német hadigazdálkodást mindegyik megbennevis. Ezt bizonyították Moszkva különös áru-követelése is. A Szovjet-Unió majdnem kivétel nélkül nagyértékű német termelési javakat akart, amelyek rendkívüli igényeket támasztottak a német gazdasággal szemben, anyagfelhasználás és munkateljesítmény tekintetében. E követelésektől azután nem tértek el, jóllehet német részről megállapították, hogy a kívánt áruk nagy részére nincs is szüksége a Szovjet-Uniónak. A tárgyalások során az is kiderült, hogy a szovjet kiküldöttek csupán akkor voltak hajlandók szállítási szerződéseket kötni, ha tartaniuk kellett attól, hogy a németek átlátnak mesterkedéseiken.

Európa sajtója egyöntetű helyesléssel veszi tudomásul, hogy Németország elhatározta a vörös veszély elhárítását, a Szovjet-Unió szétzúzását. A Stefaniroda diplomáciai munkatársa írja, hogy

Olaszország részvétele a háboruban

két alapelvek nyugszik: Olaszország fenntartás nélkül együttállad Németországgal; az olasz nép lelke mélyéből bolsevistaellenes. Az olaszok nem viselkednek különösebb ellenszenvvel az orosz nép iránt, de ez a háború nem az orosz tömegek, hanem a Kreml érdekcsoportja és a vörös hadsereg ellen folyik. Olaszország úgy érzi, hogy beteljesült egy nagy tisztogatási folyamat. A közvélemény úgy látja a Szovjet-Uniont, mint tarka-barka népekből összerakott mozaikot. A gyakorlatias olasz nép úgy érzi, hogy addig nem lesz valódi rend Európában, amíg a bolsevizmust el nem kergetik földrésünkről és a közelfekvő területekről.

Franciaországban

Óriási visszhangra talált Németország leleplezése a Szovjet-Unió üzenetéről. Georges Suarez közíró szerint az elkövetkező harc az európai civilizáció szempontjából döntő jelentőségű. Ha az európai kontinens együttműködése létrejön, akkor a francia nép egysége is megmarad. Az Oeuvre azt írja: Franciaországnak egy kötelessége van ezekben a sorsdöntő órákban, hogy minden mellékgondolat nélkül őszintén és becsületesen Németország oldalára álljon, amely ma az európai kontinens egységéért és életéért küzd. A Paris Midi szerint, amikor Németország a bolsevizmus ellen küzd, ehhez minden becsületes franciának köze van.

Hasonló helyeslés hallatszik Európa

minden országából. Ahogy a svéd Aftonbladet írja:

Németország a népek háborúját vívja

és történelmi küldetést teljesít, amikor a bolsevizmus megdöntését tűzte ki célul. A bolgár sajtó Bulgária különös hálóját tolmácsolja Németország iránt, hogy visszautasította a Bulgáriára vonatkozó szovjetorosz követeléseket. A spanyol külügyminisztérium hivatalos sajtótájékoztatója közölte, hogy a spanyol kormány és nép örömmel fogadta a Szovjet-Unió elleni háború híreit, hiszen az mindnyájunk közös ellensége ellen folyik.

A Szovjet-Unió szomszédos állama,

Szlovákia

a keddi napon hivatalosan belépett Németország oldalán a Szovjet-Unió elleni háborúba. Ez annál érdekesebb és érthetőbb, mert hiszen a földalatti bolsevik aknamunka az utóbbi időkben Pozsony szemelte ki európai központjává, ottani követsége volt a felforgató törekvéseknek egyik gócpontja. A diplomáciai jogok védelme alatt folytatták üzeneteket ezek a diplomata-utlevéllel érkező ügynökök, akik ellen a szlovák kormány a diplomáciai előjogok következtében tehetetlen maradt. Szlovákia hadüzenete bizonyítja, hogy a pozsonyi kormány és a szlovák nép szemben áll a kommunista tanokkal.

Angolország

sajtója ugyancsak első helyen foglalkozik a német-szovjetorosz háborúval. A Times bejelenti, hogy a legrövidebb időn belül angol-szovjetorosz katonai megbeszélések kezdődnek. A Daily Mail szerint nagy nehézségekkel jár a Szovjet-Uniónak ígért katonai segítség megadása. Anglia segítése valószínűleg csak közvetett lesz, amennyiben a lehetőségekhez képest fokozza majd légi támadásait Németország ellen. Anglia és a Szovjet-Unió sorsát most a nemzeti szocializmus ellen folytatott harc összeköti.

Az Egyesült-Államok közvéleményét

is elsősorban a háború foglalkoztatja, de a lapok hivatalos katonai közlemények hiján csak feltevésekre szorítkoznak. A háború politikai távlatait annál behatóbban tárgyalják. Rendkívül figyelmet érdemel a New York Daily Telegraph cikke, amely szerint Anglia és ezzel Amerika veszélyeztetése is csökken, ha Hitler nem foglalja el gyorsan a Szovjet-Uniont. Ezzel azonban megszűnik Amerika számára a háborúba lépés oka, legalább is a közeljövőben nem kell tevékenyen beavatkozni Anglia oldalán. Ezzel szemben a New York Times és a New York Herald Tribune „tevékeny fellépést” követel, hiszen a német győzelem katasztrófát jelentene Anglia és Amerika számára, mert a tengerzár hatástalan maradna, Hitler évekre el lenne látva köolajjal és élelemmel. A New York Post azt követeli, hogy Washington azonnal üzenjen hadat, csendesóceáni hajóhadát pedig irányítsa át az Atlanti-óceánra.

Előretörés a petroleumvidék felé

Zürich, jun. 24. (Bud. Tud.) A „Neue Zürcher Zeitung” ankarai tudósítója jelenti, hogy a német csapatoknak a Szovjet-Unióba való bevonulása Ankarában csodálkozást keltett, mivel török politikai körökben azt hitték, hogy a Szovjet engedni fog.

Török körökben úgy vélik, hogy a német előretörés főképpen a Fekete-tenger menti petroleumvidék ellen fog irányulni, hogy megbennevis az orosz gépesített osztagok és repülőgépek mozgását. Lehetségesnek tartják, hogy a németek azután igyekezni fognak eljutni a Perzsa-öbölhöz, amelynek vidékén vannak a legkiadósabb ásványolajtelepek, ahonnan az indiai-óceáni és földközti tengeri angol tengeri és légi haderőt látják el. Ennek a tervnek a megvalósítása, török vélemény szerint, azt eredményezné, hogy az egész Közel-kelet érett gyümölcsként hullana a németek ölébe.

A diplomáciai arcvonal

Szlovákia belépett a Szovjet-Unió elleni háborúba

Pozsony, jun. 24. (Német TI) Dr. Tuka szlovák miniszterelnök és külügyminiszter kedden délelőtt fogadta Ludin pozsonyi német követet és közölte vele, hogy a szlovák köztársaság hivatalosan belép a Szovjet-Unió elleni háborúba.

A szlovák néphez ebből az alkalomból a kormány kiáltványt intézett, amely közli, hogy a szlovák hadsereg részei lépték a szlovák köztársaság határát, hogy csatlakozzanak a harcban álló német hadsereghez.

Iratokat égetnek el a pozsonyi szovjet-követségen

Pozsony, jun. 24. (Német TI) A pozsonyi szovjetorosz követségen napok óta nagymennyiségű iratot égetnek el és a szomszédos házak sok lakója panaszt tett, mert a sok okmány elégetése nagy füsttel járt. A rádiótulajdonosok is panaszkodtak, hogy a vételt az utóbbi napokban erősen zavarják. A zavarok valószínűleg a szovjet követségen üzemben levő titkos rádióadó-állomástól származnak.

Finnország egyelőre semleges magatartást tanusít

Zürich, jun. 24. (KH) Svájci lapok Helsinki tudósítóinak jelentése szerint Finnország olyan soká óhajtja megőrizni semlegességét, illetve védekező álláspontját, ameddig csak ez lehetséges lesz. Finn katonai köröknek mégis az a véleménye: aligha lesz elkerülhető, hogy Finnország belekeverdjék a német-orosz háborúba.

Helsinki, jun. 24. (KH) Orlov helsinki szovjetkötet meglátogatta a finn külügyminisztériumot, ahol a szovjetgépek által finn célpontokra ledobott bombák ügyében szóbeli tiltakozást nyújtottak át neki. Orlov kijelentette, hogy a tiltakozásról kormányát értesíti és további felvilágosításokat fog kérni.

London, jun. 24. (NST) Az angol hírszolgálat közlése szerint Gripenberg finn követ a külügyi hivatalban felkereste Eden külügyminisztert.

Illetékes angol helyen azt mondták az angol-finn viszonyról kapcsolatban, hogy a két állam viszonya eddig nem változott. Nagy-Britannia követe ezidőszent még a finn fővárosban tartózkodik és utleveleit sem kérte vissza.

Az Aaland-szigetek sorsa

Berlin, jun. 24. Német illetékes forrásból közlik a következőket:

Berlini politikai körökben nem erősítik meg azokat a híreszteléseket, amelyek szerint a Német Birodalom és Finnország között a múlt hónap végén egyezmény jött létre arról, hogy a finn kormány berbeadja Németországnak az Aaland-szigeteket.

Tokió: A háromhatalmi egyezmény önmagában beszél

Tokió, jun. 24. (Német TI) A japán kormány sajtótájékoztatója azzal nyitotta meg a külföldi újságírók heti értekezletét, hogy jelenleg még nem nyilatkozhat a német-szovjet viszállyal kapcsolatban. Amikor arra kérték a sajtótájékoztatót, fejtsse ki a háromhatalmi egyezményt az új helyzettel kapcsolatban, azt válaszolta, hogy a szerződés önmagában beszél. Egyébként — mondotta — hamarosan tisztázódik Japán magatartása. A sajtótájékoztató puszta híreszteléseknek mondotta azokat a Sanghájban elterjedt jelentéseket, amelyek szerint Japán állítólag közvetítene a német-szovjetorosz viszállyban.

A japán kormány egyébként kedden Konoje miniszterelnök elnöklésével ülést tartott, amelyen valamennyi miniszter résztvett. Kormánynyilatkozatot az ülés után nem adtak ki. A sajtó ebben bizonyítékot lát arra, hogy a kormány egyelőre meg akarja figyelni a további fejlődést. A minisztertanács után Konoje miniszterelnök a császári palotába ment és a császárnak kihallgatáson jelentést tett. A külügyi hivatalban az olasz és a szovjet nagykövet felkereste Matszuokát. A külügyi hivatalhoz érkezett jelentések szerint a moszkvai japán nagykövetség elhatározta, hogy az ott élő japánok feleségeit és gyermekeit visszaküldi Japánba.

Svédország súlyos döntések előtt

Zürich, jun. 24. (Bud. Tud.) A „Neue Zürcher Zeitung” stockholmi levelezője jelenti, hogy a svéd állam vezetői nehéz döntés előtt állanak.

A király és a trónörökös Stockholmba érkezett és a 83 éves uralkodó maga elnököl a minisztertanácsban, amire hosszú idő óta nem volt példa. Kedden a parlamenti bizottságok tanácskoztak, szerdán pedig összeül az országgyűlés. A parlamentet rádió útján hívták össze, amire szintén alig akadt eddig példa.

Stockholmban hangsúlyozzák, hogy Svédország semmit sem tesz, ami veszélyeztetné függetlenségét vagy demokráciáját, és szabadságát.

Szerdára hivatalos jelentés várható, amelyből majd kitűnik, milyen határozatok hozott a kormány.

Bulgária semleges

Berlin, jun. 24. (NST) A bulgáriai jelek megerősítésképpen kedden Wilhelmstrassen közölték, hogy Bulgária a Szovjet-Unióban elvállalta az ottani német érdekek képviselését. Ennek természetes előfeltétele Bulgária semlegesége a német-szovjet háborúban.

Spanyol önkéntes légiót állítanak fel

Madrid, jun. 24. (NST) Rendkívül nagy figyelmet szentelnek Madridban a Szovjet-Unió ellen esetleg felállítandó spanyol légió kérdésének. A spanyol kormány felajánlotta a német kormánynak egy ilyen alakulat felállítását. Madridban leírhatatlan lelkesedést keltett a légió megalakításának híre. Fontos belpolitikai előnyöket is várnak tőle és máris egész sereg közismeretiséggel jelentkezett a légióba. Hivatalosan feliratkozott a névsorba Serrano Suner külügyminiszter is, bár tényleges részvétele egész bizonyosan lehetetlen. Rajta kívül a névsoron olyan nevek találhatók, mint Giron munkügyi miniszter, Salvador Merinoé, a szindikalisták vezetője, Mora Figueracé, a falange-milícia vezérkari főnöke és Ridruegoé, a „spanyol Goebbelsé”. A spanyol önkéntes légió megalakításának belpolitikai jelentősége nyilvánvaló.

A spanyol fővárosban kedden tüntetések voltak a Szovjet-Unió ellen. A délutáni órákban a tüntető tömeg a brit nagykövetség elé vonult s mielőtt még a rendőrség közbeléphetett volna, kövekkel bevették a palota valamennyi ablakát. A nagykövetség előtt álló autómobilokat megrongálták s leépték az angol zászlócskákat.

Angol-szovjet megegyezés

London, jun. 24. (NST) Az angol és a szovjet kormány között angol katonai és gazdasági küldöttségnek Moszkvába való utazásával kapcsolatos tárgyalások során megegyezés jött létre. A szovjetkormány késznek nyilatkozott arra, hogy a jövőben katonai együttműködés jöjjön létre a Szovjet-Unió és Anglia között a kölcsönösség alapján. Az angol kormány ezt a szovjet nyilatkozatot elfogadta. Menzies ausztráliai miniszterelnök úgy nyilatkozott, hogy az ausztráliai kormány teljesen egyetért Churchill kijelentéseivel, amelyek Nagy-Britanniának a Szovjet-Unióval szemben magatartására vonatkoznak. Kormánynevében ugyanígy nyilatkozott a pillanatnyilag Londonban időző Fraser újjeländ miniszterelnök is.

„Moszkva örömmel fogadta az ajánlatot”

Stockholm, jun. 24. (Német TI) Majszk szovjet nagykövetnek Eden külügyminiszternek tett látogatásáról a Reuter Iroda azt jelenti, hogy Majszki közölte a Szovjet-Unió választ az angol segélynyújtás ajánlatára. Moszkva örömmel fogadta el az ajánlatot. Arra számítanak, hogy rövidesen technikai, gazdasági és katonai küldöttség utazik Moszkvába, még pedig valószínűleg Egyiptomból.

Leleplezik Cripps szereplését

Genf, jun. 24. (KH) Félhivatalos berlini közlés szerint rövidesen szenzációs tartalmu leleplezés jelenik meg Berlinben arról a szerepről, amelyet Cripps vit Moszkvában az angol-szovjet együttműködés megszervezése körül. Ezek a leleplezések sok ország szemét ki fogják nyitni arra nézve, hogy mi a háborúban Nagy-Britannia szerepe.

Lord Halifax washingtoni megbeszélései

New York, jun. 24. (Német TI) Mint New York Times Washingtonból jelenti, Halifax brit nagykövet közölte, hogy megbeszéléseket folytatott Umaszky szovjet nagykövettel s utána Roosevelttel. A Fehér Háza lefolyt megbeszélésre a britek szerény minisztérium három tagja kísért el Halifaxet.

Megdöbbenés Csungkingban

Sanghai, jun. 24. (KH) Tokiói értesítések szerint a német-orosz háború híre Csungkingban óriási megdöbbenést keltett. Csungkingban azonnal rendkívüli minisztertanácsot hívott egybe, hogy megbeszéljék az új helyzetből eredő intézkedéseket. Csungkingban tisztában vannak azazal, hogy a vöröshadsereg most már aligha támogathatja a nemzeti kormány ellenállását Japánnal szemben.

Vezér főhadiszállás, jun. 24. (Német TI) A véderő főparancsnoksága közli:

Keleten a német véderő hadműveletei nagy sikerekkel tervszerűen folynak.

Az Anglia körüli tengerészen harci repülőgépek elsüllyesztettek egy brit űrhajót és két ellenséges kereskedelmi hajót súlyosan megrongáltak.

Brit repülőgépek nappali kísérlete során, hogy a megszállt területek fölé repüljenek, 22 ellenséges gépet lelőttünk. E légi harcokban négy gépet veszítettünk.

A haditengerészet egy messzehordó űtege ellenséges hajókra lőtt a La Manche-csatornában.

A kedre virradó éjszaka a légi haderő a Temze torkolatában és Dél-Angliában kikötőberendezéseket bombázott. Nagy tüzek keletkeztek.

Brit harci repülőgépek az elmúlt éjszaka Északnyugat-Németországban csekély számú romboló- és gyújtóbombát dobtak le s néhány polgári személyt megöltek vagy megsebesítettek. Eltaláltak több lakóházat. Éjjeli vadászpilóták lelőttek egy, tengerészeti űtegek pedig két ellenséges harci repülőgépet.

Egy éjjeli vadászpilóta-kötél ezuttal aratta 200. éjszakai győzelmét.

A Mölders alezredes parancsnoksága alatt álló vadászraj június 22-én érte el 750. légi győzelmét.

„A kezdeményezés a németek kezében van”

A német hadijelentésnek ehhez a rövid megállapításhoz, hogy „Keleten a német véderő hadműveletei nagy sikerekkel tervszerűen folynak”, beavatott katonai helyről az alábbiakat közlik a Német Távirati Irodával:

Bár a többi arcvonalon is tovább folynak a hadműveletek, az új keleti arcvonal eseményei kerültek előtérbe. Míg a szovjet-hadsereg főparancsnoksága június 23-i jelentésében egész sor határozott adatot közöl, a német véderő főparancsnoksága igen tartózkodó. Ez megfelel annak a gyakorlatnak, amely német részről eddig minden nagyobb harci cselekmény alkalmával megfigyelhető volt.

Az eddigi jelentésekből azonban megállapítható, hogy a német haderő hatalmas támadó hadmozdulatait a szovjet csapatok eddig sem tudták feltartóztatni. Bár az ellenség szívesen ellenállt, a német hadsereg összehasonlíthatatlan gyalogságával, jól kiképzett rohamcsapataival, a műszaki csapatok és tüzérség, valamint a páncélos erők támogatásával mélyen betört a bolsevista határállásokba. Ha a szovjet hadijelentés azt állítja, hogy ellen-támadásaik egyes arcvonalasakason visszavetették a német előretörést, ez nyilván az ismert példák alapján történik, amelyeket volt ellenfeleink részéről Lengyelországban, északon, nyugaton és a Balkánon tapasztalhattunk. A most következő napok fogják megmutatni, kinek volt igaza. Mindenesetre emlékeztethetünk arra, hogy a német hadijelentés az elmúlt háborús hónapok folyamán mindenkor igaznak és megbízhatónak bizonyult. A mai hadijelentésből ismét kitűnik, hogy hadseregünk megkezdett hadműveletei a légi haderővel való együttműködésben tervszerűen fejlődnek tovább.

A német légihaderő keleten a támadás két első napján igen sok ellenséges repülőgépet semmisített meg s ezzel egyidejűleg jelentékeny veszteséget okozott az ellenséges csapatokban s megzavarta a felvonulási terep összekötő vonalait és mindennemű szállítóeszközeit. Tekintetbe véve a nagy távolságokat, amelyek a légi haderő hadműveleteinek széleskörű tevékenységéből folynak, különösen figyelemreméltó, hogy mindennemű teljes sikerrel érkeznek jelentések.

A német haditengerészetet is ismét tevékenyen vetették harcba s a Keleti-tengeren, valamint a Fekete-tengeren végrehajtott első merész előretörései mutatják, hogy haditengerészetünk, erejéhez mérten szintén támogatja a szárazföldi és légierőnk előrenyomulását. Különösen említésre méltó az az aránylag ritkán előforduló eset, hogy egyik tengeralattjárónk elsüllyesztett egy ellenséges buvárhajót.

A Keleti-tengeren létesített és már jelentett aknazáron kívül német tengerészeti egységek most már különleges aknavállalkozásokat is hajtottak végre az ellenséges haditengerészeti támaszpontok megzavarására s ezek szintén veszteségeket okoztak az ellenségnek.

A két nap eredményeinek összefoglalásakor kitűnik:

1. a német haderő tervszerű előrenyomulása,
2. néhány szakaszon a szovjet csapatok elkeseredett ellenállása és
3. a német légi fegyvernem fölénye.

A német haderőről megállapítható, hogy ütőereje, felszerelése és tapasztalatai harcedzettségnek bizonyultak. Az elkövetkező napok fogják megmutatni, milyen védelmi készséget tudnak a szovjet-csapatok ezzel a szabadjáró engedett német erővel szembeállítani. Annai azonban

már ma is biztosnak látszik, hogy a szovjet csapatok tervszerű támadó hadmozdulataiból eddig még semmi sem érezhető. A kezdeményezés a németek kezében van.

Olasz hadijelentés

Róma, jun. 24. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 384. számú hivatalos jelentése:

Olasz és német repülőgépek hétfőn Észak-Afrikában, Tobrukban, bombáztak erődítményeket és gépjárműösszevonásokat. A sollumi harcmező megtisztítása so-

A nagy német előretörés

Stockholm, jun. 24. (KH) A ma reggel kiadott szovjet hadijelentés szerint, a német támadás Litvániától Lembergig (8) indult meg. Az orosz jelentés beismerte három város, Brest-Litovszk (5), Lomza (4) és Kovno (1) elfoglalását, amelyek a lengyel demarkációs vonal közelében, fekszenek.

Stockholmi jelentések szerint a német csapatok gyorsan haladnak előre Litvánia felé. Miután német páncélos osztagok még vasárnap elfoglalták Kalvaryat (2), Kovno (1) és Grodno (3) között nagy szélességben elérték a Nyemen (3) folyót, ahol heves harcra keveredtek a szovjet csapatokkal. Fehér-Oroszországból semmiféle jelentés nem érkezett. Szovjet hírforrásból érkező jelentések szerint csak annyi ismeretes erről a frontszakasról, hogy a német csapatok Brest-Litovszk (5) elfoglalása után keleti irányban, Pinszk (6) felé törnek előre, mialatt páncélos osztagok, amelyek Beltz (7) környékén lépték át a határt, északdéli irányban törnek elő Lemberg (8) felé.

Lemberget kiűriti a szovjet

Genf, jun. 24. (KH) Amerikai jelentések szerint a szovjet hatóságok és csapatok lázasan üritik ki Lemberget (8). Az a látogat, mintha a legfőbb szovjet hadvezetőség Kelet-Galiciát, amelyet 1939 őszén vett el Lengyelországtól, harc nélkül szándékozná feladni.

Előretörés a Dnyeszter felé

Bázel, jun. 24. (KH) Az egyesült német-román csapatok besszarábiai előnyomulásától a hivatalos román jelentések kivül Istanbultól olyan hírek érkeztek, amely szerint a német és román csapatok 7-8 helyen lépték át a Prut (10) folyót és

rán 249-re emelkedett azoknak az angol páncélkocsiknak a száma, amelyek a tengely haderőinek a kezére jutottak. A szákmányolt páncélkocsik közül 12 teljesen épségben van.

Kelet-Afrikában június 22-én a Gonnella alezredes parancsnoksága alatt álló csapatok, amelyek Uolcheft helyorségéhez tartoznak, bátor előrenyomulással behatoltak az ellenséges vonalakba és az ellenségnek jelentős veszteségeket okoztak, foglyokat ejtettek, lövegeket, puskákat és löszert zsákmányoltak. Ezeknek az akcióknak a során különösen kitűntette magát egy amhara- és egy altipiano-osztag.

Három angol repülőgép hétfőn alacsony-támadást hajtott végre Siracusa ellen. Bomba találta a Vöröskereszt kórházát és egy asszonyt megölt.

300 kilométer széles fronton törnek előre a Dnyeszter (9) felé. A szovjet csapatok csak helyenként folytatnak ellenállást, de ezek is inkább hátrvédharcok, mert a szovjet csapatok állandóan a Dnyeszter felé vonulnak vissza. Stockholmi jelentések szerint, mint azt a *Nya Daglight* Allehanda állítja, a németeknek villámgyors előretörésükkel sikerült több helyen megszakítani a szovjet csapatok egymással való összeköttetését, úgy hogy ilyenformán az együttműködés a különböző szovjet hadtestek között szinte lehetetlenné vált.

Áttört vörös kiserőd vonal

Berlin, jun. 24. (Német TI) Német csapatok a keleti arcvonal középső részén heves harcok után áttörték a Szovjet-Unió egy erős kiserődvonalát.

Egy német tengeralattjáró június 23-án Windau tengervídjén (Lettország partvidéke) rövid harc után elsüllyesztett egy szovjet tengeralattjárót.

Egy szovjet romboló a Keleti-tenger keleti részében német aknába ütközött és elsüllyedt.

Egy szovjet hadosztály összeomlása

Mint a Német Távirati Irodával illetékes helyről közlik, német egységek június 23-án az ellenséges határmenti állások áttörése után egy szovjet hadosztállal kerültek szembe. Még mielőtt a vörösek tulajdonképpen elfoglalhatták volna harci állásaikat, a hadosztály összeomlott a német tűzben és teljesen felmorzsolódott. A készletheben álló szovjet páncélos erőket a német légi fegyvernem szétszórta. A né-

metek ezekben a harcokban rendkívül csekély veszteséget szenvedtek.

Június 23-án a reggeli órákban megsemmisítettünk egy szovjet harci repülőgépkötélket, amely berepülést kísérelt meg Kelet-Poroszország fölé. Német vadászok a határvidéken szembeszálltak a szovjet bombázókkal, rövid harcban 20 ellenséges repülőgépet lőttek le. Egyik ellenséges bombázógépet a másik után lőték le a kötelekből s a lezuhanó gépek legénységének egy része ejtőernyőn kiserelte meg a menekülést. Eddig 10 halottat találtak meg és több foglyot ejtettek. A német vadászok minden veszteség nélkül vívták meg harcukat.

Mint a Német Távirati Iroda értesül, a keleti arcvonalon lévő egyik német rohamcsapat körzetében egy aránylag rövid harcokban eltelt nap után, amelynek folyamán a bolsevisták közelharcba bocsátkoztak, többszáz halott és több ezer elfogott szovjetkatonát számoltak össze.

Ötmillió vöröskatoná és 8000 repülőgép

Róma, jun. 24. (MTI) A „Tribuna” berlini külföldi tudósítója a következő értesítéseket közli a német-szovjet hadműveletekről: A legfontosabb harcok most a középső frontszakaszon folynak, amelyeknek célja német részről az volt, hogy kiküszöböljék a veszélyes beszögellést, amely Grodno (3) és Brest-Litovszk (5) között majdnem Varsóig nyult. A szovjetoroszok itt támadásra készültek fel, de a német roham következőben a támadásból csakhamar védelem és visszavonulás lett. A vörös hadsereg számára fennáll az a veszély, hogy a németek épp úgy bekerítik és megsemmisítik őket, mint a lengyeleket Kovnónál (1). Tekintettel a nehéz utviszonyokra, a vörösek visszavonulása igen nagy nehézségekbe ütközik.

A „Telegrafo” berlini tudósítójának jelentése szerint, habár a német fővárosban teljesen biztosak a vörösek föltötti győzelemben, óva intenek az ellenség lebecsülésétől. A szovjetnek — mondják berlini körökben — óriási és nem is nagyon rosszul felszerelt hadserege van, amelynek létszáma ötmillióra becsülhető. Ugyanakkor a vöröseknek körülbelül 8000 repülőgépek és igen sok harcokcsikuk van, A Szovjet most is körülbelül 170 elsővonalbeli hadosztállal rendelkezik, ami 3½ millió embernek felel meg. Mindamellet a szovjet hadsereg kiképzés, tapasztalat, vitészség és lelkesedés dolgában messze elmarad a német haderők mögött és mindezek olyan tényezők, amelyek a német győzelmet abszolút bizonyossággá teszik.

Légi riadó Bukarestben

Bukarest, jun. 24. (MTI) Bukarestben kedden este 7 órakor légi riadó volt. A légelhárító tüzérség és a vadászpilóták működésbe léptek. 7 óra 35 perckor a riadó megszüntet jelezték a szirénák.

A szerbiai oroszok önkéntes csapatokat állítanak fel

Ujvidék, jun. 24. Belgrádból érkező utasok elbeszélése szerint a Szerbiában élő oroszok körében nagy lelkesedést keltett az a hír, hogy a német hadsereg elindult a bolsevista uralom megdöntésére. Az oroszok körében megindult a szervezkedés, hogy önkéntes csapatokat állítsanak fel.

A sziriai háború

Vichy, jun. 24. (Német TI) A francia légi haderő a sziriai hadműveleti terület fölött vívott légi harcokban lelőtt hat brit repülőgépet: öt Hurricane és egy „P 40” mintája gépet. További hír szerint a francia erők visszafoglalták Djezzinet. A hírt hivatalosan még nem erősítették meg.

Rövid hírek

A Führer elrendelte, hogy bocsássonak szabadon kilenc francia hadifoglyot, akik derekasan segítettek egy angol repülőbombáktól okozott tűz eloltásában.

Donovan ezredes, aki röviddel a balkáni hadjárat előtt Roosevelt különmegbízottjaként a Balkán-országokban tartózkodott, kedden az amerikai titkos szolgálat vezetőjévé nevezték ki s egyidejűleg vezérőrnaggyá léptették elő.

Egy német repülőgép június 23-án felvett egy brit dandártábornokot, egy angol repülőszázadost és egy őrmestert, akik egy gumicsónakon napok óta hányódtak a Biscaya-öbölben.

A finn kormány a volt lengyel követnek és a katonai attasénak kiadta az utlevelét.

Van Zeeland volt belga miniszterelnök a Clipper-repülőgéppel Lisszabonba érkezett.

A bukaresti rendőrség kivizsgálta a januári lázadás során legyilkolt 187 zsidó meggyilkolásának körülményeit és az iratokat további eljárás végett áttette az ügyészséghez.

A keleti hadszíntér térképe.

„Rapid térképrendszer” Copyright by Pesti Hírlap. Magyarországon kizárólagos joggal.

Az erdő könyörgése

Irtó Edelsheim Gyulai Ella

A külföldön sokfelé ilyenkor nyáron ünneplik a fák napját. Sajnos, ez nálunk nem szokás és az ifjúság ez irányú nevelése sincs eléggé megszervezve. Az iskola örül, ha a gyerekek az előírt tananyaggal megbirkóztak. Svájcban hetenkint legalább egy órán tanítják az ifjúságot, hogyan viselkedjék kint a szabad természetben és vetített képeket mutatják be, milyen pusztításokat okozhatnak, ha nem alkalmazkodnak az előírt tanácsokhoz. A természet, a növények, a fák, az állatok szeretetét megismertetni, illetve felébreszteni a zsenge emberpalántákban nem lehet eléggé korán.

Eszembe jut egy francia idézet, amit valahol lemasoltam, de nem emlékezem már, hogy hol. A szövegéből arra következtetek, hogy talán egy őspark bejárata előtt láthattam, mint a turistákhoz szóló figyelmeztetést. Legalább is erre vall a címe: „Prière de la Forêt”. Az erdő könyörgése. Megkíséreltem lefordítani:

„Ember! Én vagyok a tűzhelyed melege téli hideg napokon, én vagyok a baráti árnyék a forró nyári órákban. Én vagyok házaad mestergerendája, az asztalod lapja, az ágy, amelyben alszol, amelyben születél és meg fogsz halni; az anyag, amelyből csónakot készítesz, én vagyok a bölcsőd és koporsód fája. Én vagyok a jószág kenyere, a szépség virága. Hallgasd meg könyörgésemet: ne pusztíts el okatlanul...”

Lehet, hogy most, amikor ez a meghatározó feljegyzéseimben véletlenül ismét a kezembe került, időszertűlen éppen a fák könyörgéséről írni. Az emberek rosszabbak egymáshoz, mint valaha. Évezredek kultúrája sem tette őket könyörületesebbé egymás iránt. Mit várhatnak tehát tőlük a fák, amelyek tiltakozni, panaszkodni sem tudnak, legfeljebb csak sóhajtoznak, amikor a szél végigsüvít ágai között. Azt hiszem tanítani kellene a természet iránti szeretet becsülni a legfőbb jót, az életet. Talán éppen a virágoknál és fákknál kellene elkezdni.

Egyszer láttam egy jókedvű embert, aki szertelen, túlaradó jókedvében sétatájjal lekaszált az útmenti virágokat. Azt hiszem, sejtelve sem volt róla, hogy gonosz dolgot művel. A szíve talán tele volt szeretettel, azt hitte magáról, hogy jó és emberséges, mert az okatlanul lefejezett virágok nem kiáltottak utána, hogy gyilkos. Valójában nem is volt az, mert éppoly kevésbé tudta, hogy mit csinál, mint ahogy a megáradt folyó sem tudja, hogy életeket olt ki és évtizedek munkáját söpri el. De talán éppen itt kell keresni és megtalálni a különbséget „ember” és „elem” között. Miért okatlanul, értelem nélkül bántani és pusztítani? Ember, állat, növény ugyanis sorra kerül mind a maga idejében.

Talán nevéstésesnek tetszik, hogy egy nagy világtragédia kellős közepén az erdő könyörgésének fájdalmas suttogó szavára figyelek, de a napokban levelet kaptam egy hölgytől, aki azt írja, hogy nekünk nőknek kellene jóvátennünk azt, amit a férfiak elrontottak. Fogjanak össze a világ asszonyai és kezdjék meg a küzdelmet az Élet igazi értelmének elismertetéséért. Igen megértőnek találom, hogy a lelkes levélíró nő engem szemelt ki e mozgalom zászlótartójának. Én természetesen csüggedtem és reménytelenül elhárítottam magamtól ezt az erőmet messze túlhaladó tisztséget. De boldogan álllok oda azok közé, akik, ha nem is több hittel, de nagyobb felkészültséggel harcolnak a sziv uralmáért. Ezért merem az Erdő könyörgését igénytelen szavaimon keresztül tolmácsolni. Talán lesznek, akik ebben a világot megrázó viharban is meghallják.

Kegyi problémák és új feladatok a visszaszerzett Délvidéken

A katonai igazgatás munkája a Bácskában

— A Pesti Hírlap kiküldött munkatársától, —

Ujvidék, jun. 21. Huszonhárom esztendő bűnös mulasztásai ütköznek minduntalan szemünk elé, amikor a visszaszerzett Bácska városait és falvait járjuk, de ugyanakkor huszonhárom esztendő lázas erőfeszítései mutatják, hogy a mulasztás is, az igyekezet is csupán egyetlen célt szolgált: a Bácska magyar jellegének el-tüntetését és végleg idegenre való áthangolását. Előre kell bocsátani, hogy sem a mulasztások, sem az erőfeszítések nem érték el céljukat, mert a Bácska megmaradt magyarnak. Ez a helyzet teljesen megfelel a Bácska békébeli nemzeti állapota-nak, a 23 éves állandó igyekezet a Bácska elszlávosítására tehát a legcsekélyebb komoly eredményt nem tudta elérni. A mulasztások pótlása, valamint a magyarellenes erőfeszítések ellensúlyozása azonban nagy feladat, amely most ugyanarra a honvédségre hárul, amely villámgyors katonai akcióival visszaszerezte a Bácska területét, most pedig hasonlóan gyors és biztos intézkedésekkel állítja helyre a magyar rendet az egész Bácskában.

Újra magyar történelmet és földrajzt tanulnak a bácskai iskolákban

Az egyik legnehezebb, legnagyobb körülménytől igénylő, de egyben talán a legfontosabb feladat a Délvidéken a tan-úgy rendezése. A szerb kormányzat egy-résztől meg akarta akadályozni, hogy a magyarság megszerezhesse az átlagon fe-lüli iskolai képzettséget, másfelől pedig a magyar nyelv tanulását igyekezett min-den eszközzel meggátolni. Ezt nem is le-het egyik napról a másikra, egyetlen in-tézkedéssel helyreállítani. A katonai kö-zigazgatás ezen a téren egyelőre annyit tett, hogy valamennyi iskolában biztosít-totta a továbbtanulási lehetőséget és az iskolai esztendő elvégzését, de kiküszö-bölte a történelem és földrajz tanításá-ban jelentkező politikai ferdtéseket. Ma már a magyar történelmet és Magyar-ország földrajzát tanulják az összes bácskai iskolák növendékei. A magyar nyelv tanítása is kötelező az összes iskolákban, bármilyen nemzetiességük legyenek is, de az elmúlt 23 év rendszerével ellentétben minden nemzetiességű gyermek megtalál-ja a maga iskoláját, nem kényszerítenek

senkit sem, hogy számára merőben ide-gen nyelven tanuljon és saját anyanyelvét csak odahaza, lopva tanulhassa meg a szülői házból.

A nemzetségek ügye

Az természetes dolog, hogy a nemzetségi kérdés a végtelenségig kiéleződött Bácskában, amikor szerb megszállás alatt állt, mert a szerb túrelmetlenség és balkáni erőszakos politika ellenhatást váltott ki és a legerő-szakosabb intézkedések ellenére sem tu-dott a szerb népelem mást elérni, mint a felszínes, csupán politikai és gazdasági kedvezményeket, de a nemzetségi kultúra terén a magyarok és a németek volt a vezető szerep az elmúlt 23 esztendő folya-mán is mindenkor.

Most, hogy a politikai és gazdasági ki-váltásokat élvező betelepített szerb ele-mek eltávoztak, tulajdonképp megszűnt a nemzetségi ellentét kiéleződésének a mesterségesen támasztott alapja. A szent-istváni eszme jegyében történő államveze-tés nem tör egyetlen nemzetségi hagyomá-nyaira, nyelvére, szokásaira és ősi kultu-rájára sem, ezért tudta mindenkor fenntartani az egységet a birodalomban. A bácskai életet a régi síkra visszavezető ka-tonai közigazgatás munkája sem fecse-rlődik el céltalan nemzetségi politikában, minden ember beszélhet, írhat, olvashat a saját nyelvén.

A gazdasági élet rendje

A mindennapi élet rendjét, az élelmezés zavartalanását, az élet és vagyonbiztonság rendjét a honvédség maradéktalanul visz-szállította az egész Bácskában és ezzel tulajdonképp be is fejezte a feladatát.

A Bácskában jelenleg működő köz-igazgatásban a katonai vezetés és in-tézkedés, valamint a polgári szakérte-lem a legnagyobb egyetértésben dolgozik együtt és olyan kérdéseket tud ez az együttműködés megoldani, ami sem a ka-tonaságnak, sem a polgári igazgatásnak magának vagy nem, vagy csak a legna-gyobb zavarok között sikerülne. Az ujvi-deki báni palotában működő központi ka-tonai közigazgatás, valamint az egyes vá-rokban és járásokban működő alsóbb-foku katonai közigazgatási szervek mel-lett a polgári szakemberek egész serege dolgozik.

Dr. Szerelmehegyi Ervin.

„Szeretettel és tudással a szenvedő emberiségért!”

Sikeresen levizsgázott a Nemzeti Szívkereszt Szövetség 130 ápolónőjelöltje

A Közegészségügyi Alkalmazottak Nem-zeti Szívkereszt Szövetségének beteg-ápolónőképző tanfolyama kedden délután a budapesti Pázmány Péter Tudomány-egyetem Üllői-úti I. számú sebészeti kli-nikáján tartotta évről-évre vizsgáját. A szö-vetségnek ezen az immár kilencedik tan-folyamán 130 ápolónő egy év leforgása alatt szerezte meg az ápolónői tudást.

— Az ut, amelyre mi százharmincan léptünk — feleli kérdésünkre az egyik vizsgázó — nem mesterség és nem egy-szerű foglalkozás, hanem hivatás. Ezen a pályán sok szomorúság, sok emberi könny és kínzódság a mi kísérő társunk, de tudás-sal, szeretettel, odaadó lélekkel éppen ná-lunk lehet a szenvedő emberiségért a leg-szebb cselekedeteket véghezvinni.

Az érdekes, körbefutó, lépcsőzetes pad-soru sebészeti előadótérben a hangulat izgatott. Itt-ott kisebb csoportok vitatkoznak, néhányan pedig motyogó szájjal meredten néznek maguk elé. Egy dolog-ban azonban mind megegyeznek. Ugy-szólva valamennyien igen csinosak és elegánsak. Az embernek szinte kedve vol-na gyorsan megbetegedni...

A terem közepén, ahol máskor a műtő-asztal áll, ott most a zöldasztal mögött a szigorú vizsgáztatóbizottság, szemben ve-lük pedig, klinikai fehér vasszékeken hét vizsgázó ül. Egészségtanból, anatómiából, elmeidegkörtanból, sebészetből, urológiá-ból, belgyógyászból és nőgyógyászból kell vizsgáznok.

Megszéppent, szőkehajú hölgy az első vizsgázó. Egészségtanból kérdezik.

A jelölt sorbarendje a fehérjék, zsírok, szénhidrátok kaloriatartalmát, majd apró-lékos előadást tart a vitaminokról.

— Mit egyék a gyerek, hogy megfelelő vitaminmennyiséget kapjon?

— Adjunk a gyerekeknek vajás barnake-nyeret, tegyük rá zöldpaprikát és mind-et napfényben fagyassza el. (Egy mellet-tünk ülő vöröskeresztes ápolónő kérdé-sünkre elárulja, hogy a tejtermékek a na-pon vitamindúsak lesznek.)

A következő vizsgázó főként anatómiai-anatómiából. Pontosan ismerteti a felkar, az alkar csontjait. A harmadik hölgy bel-gyógyászból vizsgázik.

— Általában percnként mennyit léleg-zik egy beteg? — kérdezi a vizsgáztató.

— Tizenhatot...

— És ha többet lélegzik? Mire kell gon-dolnunk?

— Arra, hogy a beteg esetleg baze-dovos...

Sorba felelnek a vizsgázók. Az egyik a ruházódás helyes alapelveit ismerteti, majd a műanyagokat. Kiderül, hogy a műselyem egészségesebb, mint az igazi se-lyem.

Egy halkhangú leány pedig okosan és nyugodtan arról értekezik, hogy hazánk-ban az utóbbi években milyen sikeres küzdelmet vívtak kiváló orvosaink a ve-szettség ellen.

Amikor az első hététagú csoport sike-re-sen levizsgázik, átadja helyét a következő ápolónőjelölteknek. Így megy ez késő es-tig. Az eredmény meglepően jó.

A levizsgázottak arca örömtől sugárzik mert tudják, hogy a klinikák, kórházak, szanatóriumok, városok, falvak és tanyák ezer és ezer betegre várja őket. Tudják ezt és éppen ezért az új ápolónők boldogan vágnak neki az életnek, hivatásuknak, hogy szeretetteljes tudással és tudásuk szeretetével enyhítsék vigyének a beteg és szenvedő emberiségnek.

T. T.

Japán le akarja zárni a kínai kérdést

Tokió, jun. 24. (NST) Politikai körök véleménye szerint egyelőre várakozó ma-gatartást tanúsítanak az új hadszíntért és az új hadjáratokkal kapcsolatos északame-rikai állásfoglalást illetően. Japán politi-kájának alapirányát az említett körök szerint minden bizonnyal úgy határozták meg, hogy teljes erővel igyekezzenek a le-hető leggyorsabban lezárni a kínai kér-dést, hogy azután erőiket összpontosítha-sák a keletázsiai új rend megteremtésére. Az ezen túlmenő egyes rendszabályokat esetről-esetre, a helyzet alakulásának megfelelően határozzák majd el.

Elfogták a Semler-cég betörőit

Néhány héttel ezelőtt — ahogy a Pesti Hírlapban annakidején beszámoltunk róla — kasszafurók kifosztották a Semler-féle posztónagykereskedés Deák Ferenc-utcai üzletét és százezer pengőt meghaladó ösz-szeget vittek el a két páncélszekrényből. A tettesek gumikesztyűben dolgoztak, nem hagytak hátra ujjlenyomatot és ez a körülmény nagyon megnehezítette a nyomozás munkáját. Dr. Csizmadia Béla rendőrtanácsos, a lopás és betörési főcso-port vezetője és dr. Demeter János ren-dőrtanácsos, szakelőadó, vezetésével a rendőrség nagyarányú nyomozással igye-kezett a tetteseket elfogni.

A rendőrség már régóta figyelte Filip Jakab 26 éves villanyszerelőt és Sipa József segédmunkást, akik a Dob-utca 36. sz. házban laktak és az utóbbi időben fel-tűnően költek. A rendőrségben meg-állapították, hogy mindketten Németor-szágból szöktek és híres kasszafurók. Knapik József detektív-főfelügyelő cso-portja kezdett nyomozni utánuk és kide-rült, hogy a két férfi a Semler-féle kasz-szafurás után eltűnt a dobútcán lakás-ból. Megállapították azt is, hogy Filip egyik leányismerősénél, Vasdinnyei Má-riánál, igen értékes ékszerek vannak. A detektívek kimentek a leány lakására, Erdre. A leány bevallotta, hogy az éksze-reket Filiptől kapta. A két férfit a detek-tívek Budapesten, a Keleti pályaudvar kö-zelében lévő egyik vendéglőben elfogták.

Rövid vallatás után beismerték, hogy valóban ők követték el a kasszafurást. Be-vallották azt is, hogy a talált pénzt csak egy szemmértékre osztották ketté és az ékszereket is egyenlő magas halmokba osztották szét. A zsákmányolt pénzt Buda-keszin, az Erzsébet-szanatórium közelé-ben ásták el befőttes üvegben egy fa alá. A pénzből Balatonfenyvesen villát is bé-reltek, majd az volt a tervük, hogy mind-ketten kivándorolnak Palesztinába. A rendőrség Budakeszin meg is találta a zsákmányolt pénz jórészét, mintegy he-tvezer pengőt és negyvenezer pengő ér-tékű ékszert. A Semler-cég kára tehát megtérül. A bravuros nyomozásban a Nemes-főcsoport detektívjei tunktek ki, köztük is legjobban Miskóczy detektív.

A vasutasok kívánságai

A Magyar Vasutasok Országos Szövet-sége (MAVOSZ) nagyválasztmányi ülést tartott, amelyen Homonnay Tivadar el-nöki megnyitja után László István főtit-kár ismertette a kormány legújabb intéz-kedéseit, amelyek a béreket, az illetmé-nyeket, a nyugellátási díjakat, valamint a feleség és a harmadik gyermek után járó családi pótlékot emelték. Megemlékezett a július hó elsején várható kinevezésekről és annak a reményének adott kifejezést, hogy az államvasutak elnökéhez beadott memorandum értelmében talán a megüre-sedett helyek betöltésén felüli állásokra is történhetnek — kormányfelhatalmazás alapján — kinevezések. A visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben volt ma-gyar, illetőleg román államvasúti alkalmazottak és nyugdíjasok besorozása fo-lyamatban van. Azokon a keleti és észak-magyarországi területeken, ahol a liszt- és zsirellátás nehézségekbe ütközik, a köz-elátási minisztérium bizonyos készleteket felold és a szolgálati főnökségek igazolá-sán keresztül juttatja el az érdekeit sze-mélyhez. Felhívta a főtitkár a nagy-választmány figyelmét arra, hogy a fő-nökség láttamozása mellett a talpbőr-igényléseknél a vasutasság igényeit min-denkit megelőzően kell kielégíteni.

Általános figyelmet keltett a főtitkár-nak a bejelentése, hogy a MAVOSZ kérte az igazgatókat, hogy — főleg a vissza-csatolt területek nagyobb városait maga-sabb lakbér-száltyába sorozza be. Kérte to-vábbá, hogy az utazó személyzet napidí-jai, az utiátalányok, kilométer- és órapén-zek csökkentésének, valamint megfelelő százalékos emelésének érdekében a kor-mánynál a szükséges lépéseket tegye meg. Köszölte, hogy a mérnökök műszaki pótléka tárgyalás alatt áll.

A főtitkár beszámolója után Major Sán-dor (Debrecen), Schworbauer Lajos (Miskolc), Meskő Andor (Köszvár), Cséplő József és mások, valamint Szántay István ügyvezető elnök felszólalásával a nagy-választmány ülése véget ért.

BUTORSZAKMÁBAN

teljes jártassággal bíró
őskeresztény

első eladót

keresünk „Nagyáruház”
jellegre a főkiadóra.

Este 2-3 szem
ARTIN
reggeli
normális ürülés

Enyhe, biztos hashajtó

Nincs kellemetlen mellékhatása

A köztisztviselők munkáját méltatták a Házban

Reményi-Schneller pénzügyminiszter a köztisztviselői kar áldozatkész munkásságáról, a zsidókérdésről és a kormány készülő javaslatairól

A képviselőház kedden nyolcórás ülésen tárgyalta a 36-os bizottság működésének meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot. Ezt megelőzően részleteiben is elfogadta a ház a köztisztviselők bűncselekményekre vonatkozó javaslatát, majd az összeférhetetlenség szabályozásának előkészítésére kiküldött bizottság tagjaiul a következőket választotta meg: Balás Károlyt, Benkő Gézát, Bobory Györgyöt, Bocsáry Kálmánt, Budinszky Lászlót, Cselényi Pált, Donáth Györgyöt, gróf Esterházy Móricot, Ferenczy Tibort, Huszovszky Lajost, Imrédy Bélát, Jurcsik Bélát, János Aront, Király Józsefet, Mezey Lajost, Mikó Imrét, Mosonyi Kálmánt, Padányi Gulyás Jenőt, Petró Kálmánt, Peyer Károlyt, Rassay Károlyt, Stitz Jánost, Szeder Jánost, gróf Teleki Bélát, gróf Teleki Mihályt, Tildy Zoltánt és Zerrinváry Szilárdot.

A felhatalmazási vitában Pintér Béla (megújulóp.) a felhatalmazást nem adta meg. Maróthy Károly (nyilas) rendszer-változást követelt és a törvényjavaslatot nem fogadta el.

A köztisztviselők munkateljesítménye

Homonnay Tivadar (MÉP) sajnálattal állapította meg, hogy a volt miniszterelnök a közepes osztály egy érdemes rétegével, a köztisztviselői osztállyal szemben olyan hangot ütött meg, amelyet nem lehet válasz nélkül hagyni. Azt mondta, hogy a közalkalmazottak lefokozott tempóban dolgoznak. Szerinte Imrédy Béla ezzel nem

tett jó szolgálatot az országnak. A volt pénzügyminiszter láthatta, hogy a minisztérium tisztviselőikara az éjjeli órákig ellenszolgáltatás nélkül önfeláldozóan teljesítette kötelességét. A postai szolgálatnak pl. nincs vasárnapja és ünnepnapja. A normális szolgálaton túl a postás legalább öt órát dolgozik. Nyolc órát dolgozik 36 százalék, 10 órát 19 százalék, 11 órát 14 százalék, 12 órát 12 százalék. A vasutasságnál mindennap vagy minden második és harmadik nap 76 százalék teljesít éjjeli szolgálatot, a negyedik vagy ötödik napon 23,2 százalék. A városházán a tisztviselők 70 százaléka dolgozik naponta 8-2-ig és azon túl öt órát. Azonkívül a városházán folynak azok a szolgálatok, amelyeket a kormány a városra hárított át. Az Államvasutaknál az a helyzet, hogy vasuti vonalhálózatunk 67 százalékkal növekedett a visszacsatolások alkalmával, a mozdonypark 15 százalékkal a kocsiállag 25 százalékkal, a létszám azonban csak minimálisan emelkedett. A csonkamagyarországi vasutasság látja el Erdély, Bácska, Észak-Magyarország és a többi terület szolgálatát.

A vasuti személyzet a legteljesebb erőfeszítéssel dolgozik. Ha fékről beszélnek, legfeljebb jogos igényeire tettek feket a vasutasok, a postások és a közszolgálati alkalmazottak. A vasutasság átlagos teljesítménye 315 óra. Az előírt teljesítmény pedig 246, illetőleg 260 óra. Az átlagon felül is teljesítettek sokan 340-400 óra szolgálatot. Az Államvasutak személyzetének ma sokkal nagyobb munkateljesítményt kell produkálnia, mint azelőtt.

A pénzügyminiszter beszéde

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter válasza az utóbbi napok felháborításokra. Hangsúlyozta, hogy a javaslatban foglalt felhatalmazás nélkül a mai viszonyok között gyorsan intézkedni nem lehet. Imrédy szerint a felhatalmazás csak defenzív jellegű feladatokra ad jogot a kormánynak s a reformmunka nem a 36-os bizottság hatáskörébe tartozik. Jöhetnek olyan viszonyok, hogy a reformmunkát a 36-os bizottságon keresztül kell végezni. A kormány örül a működésére vonatkozó bírálatnak, de annak tárgyilagosságnak kell lennie, mert a komoly és tárgyilagos bírálat a parlamentarizmus legnagyobb előnye. Azt a törekvést tekintette mindig legfontosabb feladatának, hogy a hadsereg kifejlesztéséről gondoskodjék. A felállított kereteket még jobban kibővítették. Imrédy szerint a Családvédelmi Alapról szóló törvénynek csak egyik felét valósították meg. Utalt arra a bejelentésre, hogy befejezti az örökösödési és az ajándékozási illetékről szóló törvényjavaslatot. A kulcspozícióban lévő zsidók kicserélése természetesen folyik. Abban igaz van Imrédynek, hogy tudni kell ki jön a távozók helyére. Ez lényegileg annyit jelent, hogy ombolni könnyű, de építeni nehezebb. A miniszter beszédét a nyilasoldaltól öbbször szakították meg közbeszólásokkal, különösen Maróthy Károly (nyilas): — Vegye tudomásul a képviselő ur — válaszolta a pénzügyminiszter —, hogy semmiféle fenyegetéstől nem ijedek meg és semmiféle terrornak nem engedek. Erre biztosíték közéleti multam és jobb oldali felfogásom. Amit tettem és teszek, azért vállalom a felelősséget.

Zsidókérdés, összeférhetetlenség

Arról beszélt azután a miniszter, hogy az állások megüresedésénél a pótlásról azonnal gondoskodni kell. Nem „ejtőernyőkre” gondol, hanem komoly, részben átható, részben nem látható helyen dolgozó keresztény jobb oldali emberekre, akik messerüket érik és alkalmasságuk a vezető helyek betöltésére. Már eddig is sokat tettek ebben az irányban a pénzintézeteknél és a biztosítóknál. Imrédy félreértette a miniszterelnöknek a zsidókérdésről monolt szavait. A miniszterelnök azt mondta, hogy a végleges európai rendezésig meg kell oldani a magunk zsidóproblémáit, el kell kezdeni az átmeneti rendezést és előkészíteni a végleges rendezést. Ábból, hogy a kérdést csak az európai rendezés keretében lehet véglegesen megoldani, nem következik, hogy ma ne csináljunk semmit. A kormány háromirányú intézkedéssel készül fel a rendezésre: a zsidótörvénynek lelkiismeretes és pontos végrehajtásával, a Nemzeti Önellátási Alappal, tehát keresztény existenciális teremtésével, a keresztény kereskedők hitelezésével. Az összeférhetetlenségi kérdés rendezése legközelebb a bizottság elé kerül. A kormány a legszigorúbb álláspontot foglalja el ebben a kérdésben, de a bizottság is legyen szigorú.

A kormány újabb javaslatai

Beszámolt ezután a miniszter arról, hogy a kormány ez idő szerint tárgyalja a

mezőgazdaságfejlesztő törvénytervezetet, amely a mezőgazdaság összes problémáit felöleli, foglalkozik a bányakutatói tervvel és az energiatagadalkodás terén szükséges intézkedéssel és az iparfejlesztéssel. Érthetően, hogyan érheti a kormányt az ellenzék részéről az a vád, hogy nem telik semmire, csak a hadsereg. Az sem lenne bűn, ha ezt mondaná a kormány, de nem ezt teszi, hanem azon az állásponton van, hogy ha a hadseregért igen nagy áldozatokat kér az országtól, azt is elő kell segíteni, hogy az ország könnyebben viselhesse az áldozatokat. Ezt célozza a kormány munkaterv. Arányosan akarja megvalósítani a feladatokat, fontossági sorrend szerint.

A kormány elismerése a köztisztviselőknek

— Nem lehet azt mondani — fejezte be szavait a pénzügyminiszter, —, hogy fél gőzzel dolgozunk, vagy hogy a nem sietés filozófiája lett urrá. Szívvel, lélekkel akarjuk az országot előbbrevinni és meggyőződésünk szerint ezt egyesített munkával és a sokat bántott tisztviselőknek áldozatkész együttműködésével el is érjük. Ahol a bürokráciával baj van, magam vagyok a bürokrácia legnagyobb ellensége, de nem engedem, hogy a tisztviselői kart, mint bürokráciát állítsák oda és ki akarják végezni. A tisztviselői kar áldozatos munkát teljesít, családi életét, mindenét feláldozza. Ezt az elismerést meg kell innen adnom a kormány nevében.

Meskó Zoltán (nyilas) nem fogadja el a javaslatot, mert nem látja tisztán a felhatalmazás kereteit. Szóllósi Jenő (nyilas) szerint a tisztviselőket tudlodoztatják. Csóor Lajos (népakaratp.) azt javasolta, hogy csak három hónapra adják meg a felhatalmazást. Horváth Ferenc (megújulóp.) a családvédelmi alapról beszélt. Rajniss Ferenc (megújulóp.) a tisztviselőkérdést fejtegette. Szerinte nem a tisztviselők létszámát kell lecsökkenteni, hanem a munkakörüket kell célszerűen újra szabályozni.

Imrédy félreértett kijelentéséről

Az elnök Maróthy Károlyt a kormánypártot súlyosan sértő közbeszólása miatt a mentelmi bizottság elé utasította, majd

Imrédy Béla félreértett szavait magyarázta meg és kijelentette, hogy beszédében semmi olyan nem volt, ami a tisztviselői kart a legtávolabbról is sérthette volna. Beszédében egyáltalában nem támadta a tisztviselőket, csak azt jelentette ki, hogy a rendszer szervezatlensége következtében a tisztviselők munkája nem lehet eredményes. Homonnay Tivadar állandó közbeszólások között azt fejtette, hogy Imrédy beszéde félremagyarázásokra adott alkalmat.

Az ülés fél 7 órakor ért véget. Szerdán délelőtt 10 órakor folytatják a felhatalmazási vitát, utána pedig interpellációk lesznek; 49 interpellációt jegyeztek be.

Használja a kipróbált, habzó ODOL FOGPÉP-et.

ODOL

LEGUJABB

Eden beszámolója az alsóházban

Amsterdam, jun. 24. (Német TI) Az alsóházban kedden vita folyt a politikai helyzetről. Mint az angol hírszolgálati iroda jelenti, Churchill miniszterelnök bevezetőleg annak a reményének adott kifejezést, hogy már a nyár folyamán összehívhatja a birodalmi hadiértekezletet.

Eden külügyminiszter az angol-szovjet-orosz kapcsolatokról beszélt. Abból az ismert angolszász propagandatélelőből indult ki, hogy Németország világuralomra törekszik és a Szovjet-Unió ellen indított háború is csak eszköz ennek a célnak elérésére. Eden emlékeztet arra, hogy Anglia már 1935-ben megállapodott Moszkvában a szovjet kormányval egy nyilatkozat kiadásában, amelynek értelmében a két hatalom között semmiféle fontos nemzetközi politikai kérdésben nincsen érdekellentét. Az akkor leszögezett irányelvek — hangsúlyozta Eden — ma sokkal inkább érvényesek, mint valaha. Anglia sok alkalommal megvitatta a Szovjet-Unióval való együttműködés lehetőségeit és az esetleges akadályokat igyekezett elhárítani.

Eden ezzel kapcsolatban mégis tagadta, hogy bárminő angol-szovjet megállapodás volna a Balkán tekintetében, viszont megerősítette azt a tényt, amit Churchill már bejelentett, hogy az angol kormány, tekintettel Németország állítólagos támadó terveire, összeköttetésbe lépett Moszkvával „a Szovjet-Uniót fenyegető veszély elhárítása érdekében”. Eden a miniszterelnök hozzájárulásával a londoni szovjet nagy-

követet értesülések alapján tájékoztatta és óvta.

Eden hangsúlyozta, hogy milyen fontos szerepet játszott a Moszkva és London közötti eszmecsereben Cripps angol nagykövet és ezzel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Sir Stafford Cripps befolyásával és példájával igazolta a brit kormány sürgős kívánságát, hogy rendezzék a kölcsönös kapcsolatokat. Ha Cripps visszatér Moszkvába, tanácsadó- és vezetőként irányítja majd azt a támogatást, amelyet a brit kormány most kész megadni a Szovjet-Uniónak. Erről most folynak a tárgyalások. A szovjetkormány nagykövetsége utján máris beleegezett abba, hogy gazdasági és katonai küldöttségeket indítsanak a Szovjet-Unióba.

180 bolsevik harckocsi megsemmisítése

Berlin, jun. 24. (Német TI) Német harci egységek makacs harcok közepette mélyen behatoltak a szovjetország állásokba és egyetlen szakaszon 180 bolsevik harckocsit megsemmisítettek meg, amelyek szembeálltak.

Német-román csapatok kemény harcok után erős szovjet harci egységek ellenállását törték meg. A bolsevisták súlyos veszteségeket szenvedtek.

Angol tiltakozás Madridban

Madrid, jun. 24. (Német TI) A madridi angol nagykövet felkereste Serrano Suner külügyminisztert és tiltakozott az angol nagykövetség előtt rendezett tüntetés miatt.

Politikai élet

A MTI jelenti: A kormány tagjai Bárdossy László miniszterelnök elnöklésével kedden délután 5 órakor minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács, amely folyó kormányzati ügyekkel foglalkozott, éjjelkor ért véget.

A törvényhozói összeférhetetlenség szabályozásának előkészítésére kiküldött 27 tagú bizottság kedden délből már össze is ült és megtartotta alakuló ülését. A bizottság elnöke vitéz Bobory Györgyöt, helyetteselnökévé Ferenczy Tibort, jegyzőjévé Stitz Jánost és elnöködjévé Donáth Györgyöt választotta meg. A bizottság legközelebbi ülését július 1-én tartja.

Ábból a tényből, hogy a bizottság már jövő héten — valószínűleg délelőtt és dél-

után tartó üléseken — megkezdí érdemi tárgyalásait, látható, hogy a miniszterelnök nagy súlyt helyez a törvényhozái összeférhetetlenség legsürgősebb szabályozására. Politikai körök értesülése szerint a kormány a kérdést rendkívül szigorúan akarja rendezni, amint erre a pénzügyminiszter keddi parlamenti beszédében utalt is.

A felsőház legközelebbi ülést tart és ott is benyújt Bárdossy László olyanértelmű indítványt, hogy a felsőház küldjön ki bizottságot a törvényhozái összeférhetetlenség rendezésének előkészítésére.

A 36-os országos bizottság csütörtökön délelőtt ülést tart és tárgyalja többek között a Kereskedelmi és Iparkamara szervezetére vonatkozó rendeletet.

MEGNYILT, MODERNÜL ÁTALAKITVA

ÉTTEREM — BÜFFÉ

SÖRSZANATÓRIUM

VII. KER., ERZSÉBET-KÖRUT 7. SZÁM.

Kora reggeltől záróráig a legkitünőbb meleg konyha * Elsőrendű házi cukrászat és hideg büffé (házhoz is.) * Kiváló borok, sörök, szeszes és egyéb üdítő italok * Fagylalt különlegességek. Csütörtökön egytálétel-különlegességek * Szolid polgári árak! * Tulajdonos FÜRY GYÖRGY.

NAPI HIREK

— A magánvilágítást (lakóházak és egyéb épületek), valamint a járóművek elsőfokú felszámolását ma, június 25-én, este 9 órakor kell végrehajtani. Az elsőfokú felszámolás jun. 26-án hajnali 3 óra 45 percig tart.

Kitüntetések:

A Kormányzó a honvédelmi közigazgatás érdekében kifejtett érdemes munkásságuk elismerésül dr. Kuzmich Gábor postavezérgazdát, Magyar Erdemrend középkeresztjét a csillaggal, vitéz nagybányai Horthy Istvánt címzetes miniszteri tanácsost, a magyar királyi államvasutak igazgatósága elnöke, a Magyar Erdemrend középkeresztjéhez a csillagot, dr. Forster Károly postafőigazgatót, valamint dr. Alszegehy Béla és Dörre Jenő kormányfőtanácsos, államvasuti igazgatóhelyetteseknek a Magyar Erdemrend középkeresztjét, dr. vitéz Bárczay Emil államvasuti titkárnak a Magyar Erdemrend lovagkeresztjét, Czukor József budapesti államvasuti főművezetőnek, Molnár Imre gyömrői-kőszánpusztai állomás elöljárónak, Bernát József budapesti, Kárpáti (Králik) Ferenc hatvani, Szakvári Ferenc debreceni, Ujfaludi Lajos békéscsabai, mozdonyfelügyelőknak, Kun László kolozsvári főmozdonyvezetőnek, Vidóczy János dombóvári mozdonyvezetőnek, Gál Ferenc kolozsvári kocsivizsgálónak, Mosonyi József gyékényesi államvasuti kocsimesternek, Bartos István budapesti államvasuti művezetőnek, vitéz Varga István kolozsvári és Völgyi Ferenc nagyváradi államvasuti főpályamesternek, valamint Fülöp Sándor ceglédi és Kovács Lajos kolozsvári államvasuti kaulauzoknak a Magyar Ezüst Erdemkeresztet, végül Kuti Pál nagyváradi államvasuti kocsirendezőnek, Nagy G. Gergely nagyváradi államvasuti fűtőnek, Nagy Lajos kolozsvári vonatfűtőnek, Imre László somogyzombi váltókezelőnek és Leskó Pál nagyváradi órabéres pályamesternek a Magyar Bronz Erdemkeresztet adományozta.

— Hazajönnek a szerbiai magyarok. Az újvidéki katonai állomásparancsnokság dunaparti kirendeltsége továbbfolytatja a magyarok hazatelepítését. Ezuttal a Szerbiában szétszórta élő magyarok térnek vissza az őshazába. A mai napig több mint ezer szerbiai magyar jelentkezett, legnagyobb részük közalkalmazotti, tanítói és vasutas.

— Gyermeknevelési póték a Délvidéken. Az ipariügyi miniszter az Országos Ipari és Bányászati Családpénztár tevékenységét a Délvidékre is kiterjeszti. A rendelet szerint mindazok az ipari és bányászati munkavállalók, akik a családpénztár térítéséről szóló törvény hatálya alá esnek, gyermekeik után a visszacsatolt Délvidéken is gyermeknevelési bérpótlékot kapnak május 1-ig visszamenőleg. A pótéleket az igény jogosultság megállapítása után a Budapesti működő nyolc szakmai családpénztár folyósítja.

— Vértanúk emléktáblájának megkoszorúzása. A Mária Terézia-téri távbeszélő központ épületén elhelyezett ellenforradalmi vértanúk emléktábláját kedden az igazgatóság személyzete Giannone Ottó posta-műszaki főigazgató vezetésével, a József-központ személyzete Kiss Jenő műszaki igazgató vezetésével megkoszorúzták.

— Az újvidéki újságírók vacsorája a katonai parancsnokok tiszteletére. Az újvidéki magyar és német napilapok munkatársai a honvédség és a sajtó bajtársas együttműködésének szellemében vacsorát rendeztek az újvidéki katonai parancsnokságok tiszteletére. A vacsorán megjelentek az újvidéki honvédség és rendőrkapitányság vezetői is. A fehér asztal mellett eltöltött idő és az elhangzott felszólalások még jobban megerősítették azokat a kapcsolatokat, amelyek honvédségünk és a sajtó munkatársai között a felszabadítás első percétől fennállnak.

— A kalács, sütemény és kétszersült forgalmának korlátozása. Szendy Károly polgármester a közellátási miniszter rendelkezése alapján megtiltotta, hogy a sütőüzemekben, vendéglátóipari és cukrász-üzemekben keltésztábláról kalácsot és süteményt készítsenek és forgalomba hozzanak. Kétszersültet csak kórházak és betegek részére szabad készíteni azokban a sütőipari üzemekben, amelyek eddig is rendszeresen finom buzálisztet kaptak. A kórházak és gyógyintézetek a személyesítési engedéllyel együtt süthetik azt a kétszersült mennyiséget, amelyre a betegek ellátására szükségük van. Magánforgasztásra kétszersültet a személyjegyekre szolgáltatják ki. A személyjegyek szelvényeire ezentúl két vizeszemélyt vagy nyolc dekagramm kétszersültet adhatnak ki.

— Be kell jelenteni a zár alá helyezett búzát. A MTI jelenti: A közellátási miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a malmok kötelesek a birtokukban levő, az 1940. évi 6530. M. E. számú rendelettel zár alá helyezett búzát, rozst és kétszersült, valamint ezek lisztjét három nap alatt a m. kir. Közélemezési Hivatalnak (V., Nádor-utca 27.) bejelenteni. A bejelentésben fel kell tüntetni azt is, hogy a készlet kinek tulajdona. A bejelentett lisztet zár alá helyezettnek kell tekinteni.

— A Református Konvent a középiskolai tanulók túlterhelése ellen. A Református Konvent dr. Papp Ferenc tiszántúli középiskolai felügyelő jelentése alapján foglalkozott a középiskolai ifjúság túlterhelésével és megállapította, hogy ez főleg a magas heti óraszámra, a főtananyagra, a különféle magánórákra, a tanulók kenyérkereseti gondjaira, a vasuton való bejárásra, az ifjúsági egyesületek túltengésére, a tankönyvek túlzott terjedelmére és részben a levelezőoktatás mai rendjére vezethető vissza. A Konvent saját hatáskörében intézkedéseket tett a túlterhelés enyhítésére és a következőket rendelkezte el: Megállapítandó a kötelező olvasmányok jegyzéke és a könyvnélkül tanuló magyar költemények jegyzéke. A könyvnélkül tanulóra szánt idegen-nyelvi: latin, német, francia, angol, olasz szövegek jegyzékét is pontosan meg kell határozni. Mennyiségben házfeladatokat az I–IV. osztályban két példa adható, az V–VIII. osztályban általában egy, csak egészen könnyű tananyagból, amikor a műveletek begyakorlásáról van szó csupán, akkor adható kettő. Földrajzi vázlatok készítése, továbbá rajzfeladatok a természetismereti tárgyakból, rajzból és kézmunkából házfeladatként nem adhatók. Házi írásbeli dolgozat olyan tárgyból, amelyből a tanterv és utasítás írásbeli dolgozatot nem ír elő, ugyancsak nem adható. Rendkívüli tárgy 6. tanítási órára nem osztható be. Az ifjúsági egyesületeknek csak önkéntes beépítés folytán lehet tagja a tanuló. Az idegen, mind az élő, mind a holt nyelvek lehetőleg csoportokban tanítandók a nagyobb-létszámú osztályokban. A történelem részben áthidalászerűen tanítandó. Ugyanígy a földrajz. A német szókincs elosztása egy-egy évre arányos legyen. Szükségesnek látna a Konvent a növendékek orvosi vizsgálatát. Az érettségi vizsgálatok utasításai átdolgozandók. A tanári testületeknek különös gondja legyen arra, hogy a szülőket a gyermekek munkabírásáról tájékoztassák. A Konvent e határozatát tájékoztatás céljából a közoktatásügyi miniszter elé terjeszti.

— Miért lesz egy ideig kétirányú közlekedés? Egyesek aggodalommal gondolnak arra, hogy az országban egy ideig kétféle irányú lesz a közlekedés. Tudni kell azonban, hogy ez az aggodalom mindentől felmerült, ahol az új forgalmi irány sűrűs bevezetésére sor került. Ausztriában még nem is olyan régen kétféle irányú közlekedés volt: balra hajtás volt az általános szabály, de Tirol és Vorarlberg területén — tekintettel Olaszországra és Németországra nagy átmenő forgalmára — mégis a jobboldali hajtás volt kötelező. Amikor azután Ausztria 1938 márciusában beolvadt a Német Birodalomba, bevezették a jobbrahajtást valamennyi tartományban — Bécs és Alsó-Ausztria kivételével. Ausztria éppen az Anschlusst megelőző időben készült bevezetni mindenütt a jobbrahajtást s az előkészületeket már sok helyen megtették. Bécs és környéke mégis csak 1938 szeptemberében kapcsolódott be az új forgalmi irányba, tehát közel fél évig volt kétirányú közlekedés az Ostmarkban Bécs miatt! Olaszországban 15–20 évvel ezelőtt tértek át a jobboldali közlekedésre, de Torino, Milánó, Róma és a többi nagy városok vármegyéi még mindig az új szabály: évekig kétirányú közlekedés volt az olasz félszigeten. Vidéken már jobbra, nagy városokban még balra hajtottak a járművek. Az okok mindenütt egyformák voltak. Ugyanazok, ami most nálunk Budapesten: igen sok az átépítési munka. Nálunk háborus időben kell végrehajtani az átalakítást. Megfeszített munkával lehet majd csak a legelőtér sűrűs átépítéseket is elvégezni, s igen nagy eredmény lesz, ha már 4–5 hónap alatt Budapest is áttérhet a jobbra hajtásra. A kormány egyébként a külföldi példák tapasztalatait hasznosítva, egész biztonsági rendszert dolgozott ki a jobbra- és balra hajtási utvonalak átmeneti pontja részére.

Egyesületek és előadások

Dr. Darányi Gyula, a Pázmány Péter Tudományegyetem tanára, a Magyar-Német Társaság és a Német Tudorok Külügyi Hivatalának meghívására hétfőn este Berlinten tartotta első előadását „Az egészségügyi történelmi fejlődés az őskortól kezdve” címmel. Az előadást megjelent Stojay Döme magyar és német, valamint Freyberg tengeri, a Magyar-Német Társaság csoportfőnöke is.

A Magyar Kulturális Egyesületek Országos Szövetsége nagygyűlést rendezett Kolozsváron. Főleg erdélyi közmvélelődeli kérdésekről tárgyaltak. Első ízben vett részt a Délvidéki Magyar Közmvélelődeli Szövetség, amelynek alelnöke, dr. Korán Elemér apátleányos, meghívott szavakkal emlékeztetett meg a Délvidék viszszatérődeli s bejelentette, hogy az összes délvidéki kulturális egyesületek testületileg beépnek az Országos Szövetségbe. Gróf Bánffy Miklós ugyanezt javasolta be az összes erdélyi magyar kulturális egyesületek nevében. A felvidéki részéről Schubert Tódor, Kárpátalja részéről Weimann Mihály szölkai, Kálly Miklós ny. miniszter mellé a gróf Klebelsberg Kunó és gróf Teleki Pál emlékeztet. A gyűlés elfogadta dr. Hankiss János egyetemi tanár indítványait a kulturális egyesületekről. Veress Gábor vezérigazgató az erdélyi földközlekedési és a kulturális egyesületek idegenforgalmi feladatairól értekezett.

Előadás. Szerda. közölkétek. Aki nem magy. Turán. Szöv. kapott értesítést. For. (Rákóczi-ut 42.) Tur. duljon dr. Sándor Ist. mezey László. (E. 148.) v. orvoshoz (XIV.). — Különféle. A Szép. Barsay-utca 11.). — művészeti. Múzeum. Barsay-utca 11.). — igazgatósága. közli. 1931-ben végzett VIII. hogy az Ungváron rendezett kiállítás vizs. szeszálított mütár. gyal jul. 10-ig d. e. 10 —1-ig a múzeumban (Aréna-ut 41.) átvehetők. — A Magy. Tör. tén. Tars. csütörtökre hirdetett közgyűlése lakoznak Dénen, a szeptemberre marad. — Találkozó. Az István. d. e. 1916-ban érettségizett VIII. A. oszt. 25. jun. 30-án tartják 25 éves talál.

— Ellenőrzi a vásárlási könyvvel történt vásárlásokat. Az Orsz. Közellátási Hivatal ellenőrzési osztálya rendszeresen ellenőrzi a kereskedők eladásait abból a szempontból, hogy az egyes közszükségleti cikkek kiszolgáltatásakor szabályszerűen bevezetik-e az eladott árut a fogyasztók vásárlási könyveibe. Az ellenőrzés során megállapították, hogy sok kereskedő vásárlási könyv nélkül is adott el olyan árut, amelyet csak vásárlási könyvbe való bejegyzés mellett volna szabad kiszolgáltatni. Az utóbbi napokban emiatt számos kereskedő ellen indult meg a kihágási eljárás. A kereskedők ellen megindított kihágási eljárással egyidőben eljárás indult meg olyan vásárlók ellen is, akik nem iratták be a vásárolt árut vásárlási könyveikbe. A fogyasztói vásárlókönyv rendszeresítése tárgyában kiadott rendelet végrehajtását ellenőrző közegek sok esetben tapasztalták, hogy egyes kereskedők egyedülálló férfi vásárlási könyvére női rendeltetési árut és magános nő részére kiállított könyvre férfi, vagy gyermek ruházati cikkeket szolgáltatott ki. Az egyes közszükségleti cikkek forgalmának korlátozásáról szóló rendelet a kereskedők köteletségévé teszi, hogy a rendes kereskedő gondosságával ügyeljenek arra, hogy a fogyasztó részére csak a közvetlen fogyasztás szükségletének megfelelő és a rendkívüli gazdasági viszonyok által indokolt mennyiségben szolgáltatassák ki a rendelet hatálya alá eső közszükségleti cikkeket. Természetes, hogy férfi „közvetlen közszükségletének” kielégítésére nem szolgálhatnak gyermek, vagy női rendeltetési ruhák, női szükséglet kielégítésére pedig férfi ruházati cikkek. A kereskedő tehát csak akkor jár el, a rendes kereskedő gondosságával, ha egyedülálló férfi könyvére női rendeltetési árut vagy magános nő könyvére férfiak használatára szolgáló cikket nem szolgáltat ki.

— Kelet hadszínterei. (Czibur András ny. altábornagy könyve.) Kelet hadszíntereimmel igen érdekes és a mai időkben valósággal hézagpótló hasznosságu könyvet irt Czibur András ny. altábornagy, az ismert katonai szakíró. A földrajztudós alapos készségével, tájékozottságával és a katonai nagyvonalu helyzetismeretével írta meg ezt a könyvet a szerző, aki olvasóit minden olyan kérdésre részletesen és áttekinthetően tájékoztatja, amely a keleti hadszínterek bármelyikével kapcsolatban, akár földrajzi, akár katonai, akár politikai szempontból felmerülhet.

— A Mester-utcai nőipariskola kiállítása. A korszerű nőiparokatás gyönyörű eredményt tárt a nyilvánosság elé a Loschdorfer János igazgatása alatt működő IX., Mester-utcai nőipariskola. A kiállított szebbnél szebb kézimunkák, népi himzések, fehérneműk, szőttek, népi díszítésekkel ellátott ruhák, fűzők igaz magyar szellemet és művészetet fejeztek ki. A többnyire kispolgári családokból származó tanulók tökéletesen alkottak, anélkül, hogy munkáikban a rendkívüli idő anyagszerzési nehézségeinek nyomát láthattuk volna.

— A „Zsófia” sétahajó korábban indul. A MFTR közli, hogy jun. 25-étől kezdve a „Zsófia” sétahajó az eddigi d. u. 5. illetve este 8 óra helyett 4 óra 30. illetve 7 óra 30. perckor indul a Vigadó-térről s ennek megfelelően fél órával korábban érkezik vissza. Az este 10 órakor induló sétahajrat megszünt. A gőzös 7 óra 30. perckor csak derűs időjárás esetén indul.

— Házasság. Kapocsányi János m. kir. főhadnagy és Székvári Gizella szerdán d. e. 9 órakor tartják esküvőjüket a központi papnevelő házikápolnájában.

— Rendőri hírek. Hant István 40 éves vendégül a Szőnyi-ut 16. sz. házban levő lakásán fobelőtte magát. A mentők a Rókus-kórházba vitték. — Kedden délen az Országgyűlés szemben a Széchenyi-rakparton egy 40–45 év körüli halott férfit fogtak ki a Dunából. Koponyája és alkapcsa össze volt törve, lehetséges, hogy bűntény áldozata. A bonctani intézetbe szállították. — Somogyi Károlyné takarítónő Borhy Lajos Cserhá-utca 19. sz. alatt lakó magántisztviselőtől közel nyolcezer pengő értékű ékszert lopott. A pénzt előlversenyezte. A takarítónő és Kovács János 48 éves fűtőszerelet, aki az asszony bűntárs volt, előzetes letartóztatásba helyezték. — Szilassi Elemér 70 éves vasuti felügyelő egy robogó villamosról leugrott, s nekiesett egy vaskorlátnak. A mentők súlyos sérülésekkel a Rókus-kórházba vitték. — Kovács János a Gőrgye Artur-ut 44. sz. lakásán megmérgezte magát. Súlyos állapotban a Rókus-kórházba vitték. — Özv. Haas Dezsőné a Mester-utca 9. sz. ház negyedik emeleti lakásából a földszintre vetette magát. Meghalt. — Frencsek János munkás a Baross-utca 28. sz. házban levő lakásán mellbeszurta magát. — Elbort Teréz a Hátárerdőben mellbelötte magát. A mentők mindkettőjüket súlyos állapotban a Rókus-kórházba vitték.

Vizállás

Duna: Passaunál és Visk 27. Tekeháza 4. Bács-Dunaremete köz. Tiszaujlaak —18. Váz. szárosnamény 43. Tokaj Fozsonyig alacsony. 184. Tiszafüred 264. Csongrád —Móhács köz. Szolnok 406. Csongrád zótt közepes. Lejebb 454. Szeged 530 (holnap magas. Vizállás. — 506). Tittel 510. Szamos: Schárding 378. Passau 558. Aschach 301. Strudenz 458. Stein 379. Bécs 376 (holnap 379). Péter. Bányrész 86. Hernád: Hidasnémeti 48. Be. zony 250. Komárom 357. Budapest 312 (holnap 312). Paks 222. Baja 348. Móhács 390. Gombos 490. Újvidék 469. Rába: Szentgotthard —36. Dráva: Bars 50. Drávazabolcs 150. Tisza: Tekeházig árad. Lejebb apad. Tokajig alacsony. Tiszafüred: Szolnok között köz. Szolnok között köz. Csongrádtól le. felé magas vizállás. nyugszik 20.56-kor.

— Mi történt az őrszobán? Hatalmas, tagbaszakadt alak áll vádlottként a büntetőőrszobán egyik egyesbírája előtt. Olyan, mint egy díjbirkózó mérkőzés után. Füle dagadt, szeme véraláfutásos. Nem valami biztató megjelenés. Illik hozzá a vád: hatósági közeg elleni erőszak, könnyű testi sértés, közsérend elleni kihágás...

Hátul a terem padjában ül az ellentábor három rendőre, három sértett: egy tiszthelyettes, egy őrmester és egy próbarendőr. Velük támadt egy kis összeütközése az őrszobán. Ő maga így mondja el az esetet:

— Ami igaz, igaz, nagyságos bíró ur. Kicsit italos voltam. Békésen iszogattam a sötétben, amikor bejött ez a biztos ur és nagyon súlyos kijelentéseket tett...

— Mik voltak azok a „súlyos kijelentések” — kérde a bíró.

— Azt nem tudom, nagyságos bíró ur, mert nagyon italos voltam.

— Hát akkor honnan tudja, hogy súlyosak voltak azok a kijelentések?

— Hát csak úgy mondták, mert sokan voltak ott... En erre hazafelé menet betértem az őrszobára. De nem akartam semmi rosszat. A biztos ur azonban nekem esett és hüvelykujjával ki akarta nyomni a szememet...

— Ugyan, ugyan, a biztos ur csak úgy szólt, se beszéd, magának esik. Ki hiszi ezt a magának? Egyáltalán mi keresni valója volt az őrszobán? No, majd meglátjuk...

Szép sorjában a három rendőr is elmondja a magát.

— Ismerem ezt az embert, tudom, hogy ő gyermeke van odahaza — valja a tiszthelyettes. — Azzal, mikor először találkoztam vele, már részeg volt. Később láttam, hogy egy kocsmában a pult mellett áll és ital var előtte. Bementem és egy oldaleső szobában kérdőre vontam a kocsmáros feleségét, hogy minek adnak még italt egy részegnek. Igazolták, hogy nem ők adták, hanem egy másik vendégtől kapta. Erre eltávoztam. Később bejött az őrszobára. Szíjvar volt a szája és a füstöt kihívóan a szemem közé fújta. En a gyerekeire gondoltam és szépszeréve kivéztem. Ő visszatért, én ismét kivéztem. Mikor harmadszor is visszajött, el kezdett gyalázkodni és kezét emelt rám. En le akartam fogni, erre teljes erejével rám vetette magát, úgyhogy a földön hemperegünk. Rugott, karmolt és harapott. Végül csak háromunknak iskerült ártalmatlanná tennünk és megbilincselnünk...

— Amikor láttam, hogy mi történik — valja az őrmester —, a tiszthelyettes ur segítségére siettem. Nekem a jobb lábamba és a balkaromba rugott bele...

— Nekem úgy beleharapott a hüvelyujjamba — teszi hozzá a próbarendőr —, hogy a doktor azt mondta, le fog esni a körömöm Szerencsére, begyógyult a seb.

A bíróság a vád szerinti bűncselekményekért összesen egy havi fogsázbüntetést szabt ki, jogerősen. „Őt gyermeke van odahaza, — hangzik a megokolás — és ahelyett, hogy azoknak gondoskodna cipőről meg egyebekről, berug, mint egy állat, aztán azt sem tudja, hogy fiu-e vagy lány...”

A vádlottat elvezetik, csak úgy döng a talpa alatt a föld... (x—x)

— Kilián Zoltán: Mátyás király ifjú hadserege. Kilián Zoltán, a Rádió ifjúsági előadásainak népszerű vezetője, most megjelenő pompás kis regényében Mátyás király korából vezeti ifjú olvasóit. A könyv két ifjú hőse Mátyás hadseregében a Zsebrák vára ostrománál, Boroszló és Szabács viadalánál, a harmadik, Werbőczy István pedig a királyi kancelláriában, régi oklevelek és föliások között foglalatalkodik. Kilián meglepő történelmi érzékkel rajzolja meg Mátyás korát egyéniséget és uralkodásának eseményeit. A korszakot szerencsés kézzel választott meg, mert alig lehet ma felemelőbbet például képül mutatni az ifjúságnak, mint nemzetfelemelkedésünknek és a magyar reneszánsznak nagygyőz időszeit. A könyv a Király Magyar Egyetemi Nyomda kiadásában a Könyvtárak Kiskönyve sorozatában jelent meg.

— Ölvédi László emléktáblájának leleplezése. Ersekújvár kegyeletes ünnep keretében emléktáblával jelölte meg a tragikus sorsú tíz év előtt fiatalon elhunyt Ölvédi Lászlónak, a jeles felvidéki költőnek szülőházát. A emléktábla leleplezésénél br. Majthényi József, alispán és Rézler Gábor polgármester mondott beszédet. A Közművelődési Házban tartott matinén nagyhatású ünnepi beszéde mondott Jankovich Marcell, a Petőfi Társaság tagja. Kiemelte Ölvédinek idegen hatásoktól nem érintett megrázó hatása, izgató, végig magyar szellemű költői munkásságát. A Nemzeti Szövetség kiküldöttje, Krepuska Gyula ismertette Ölvédi László fanatikus hittel végzett nagyrőm munkáját a csehszlovák uralom alatt. Ungváry László, a Nemzeti Színház művésze Ölvédi verseiből szavalt.

— A martonosi szerbek hűségnyilatkozata. Martonos község szerb lakosságának küldöttje megjelent a zentai járási katonai parancsnokság előtt és a magyar haza iránti hűségnyilatkozatot tett.

— Ötvenéves találkozó. A budapesti református főgimnáziumban ötven év előtt érettségizett diákok a városligeti Gundel-étteremben összejött vetelt tartottak. Tizenketten jelentek meg a találkozó. A jubileum között voltak dr. Morva Jenő és Schindler Árpád ny. államtitkárok, dr. Gerőczy Károly, dr. Becsky Árpád, Illye Endre ny. min. tanácsosok, Bíró Sándor MÁV-műszaki főtanácsos, Tóth Kálmán ny. főszolgabíró és Rexa Dezső ny. főlevéltárnok. Az öreg diákok meglehetősen szeretettel gondoltak vissza elhunyt tanáraikra és osztálytársaikra. Dr. Gerőczy Károly min. tanácsos, diáktársai megbízásából emlékiratban nyilvánította ki az iskolai iránt érzett nagybecsűlést és elismerést valamint táviratban üdvözölte a még életben lévő egyetlen tanárukat: Szabó Aladár kor mányfőtanácsost.

FERENCJÓZSEF
KESERÚVIZ

— Fest vármegye törvényhatóságának kispálása a Vármegyeházán Barcsay Ákos főispán elnöklésével tartotta júniusi ülését. A közel kétszáz pontból álló tárgysorozatot felszólalás nélkül elfogadták.

— Emelkedett Budapest fürdőinek forgalma. A budapesti központi gyógy- és üdülők helyi bizottság most tette közzé szokásos évi jelentését a fővárosi fürdőinek forgalmáról és a gyógyforrások, valamint gyógyvizek igénybevételéről. Megtudjuk az érdekes jelentésből, hogy a fővárosi fürdők 1941 első negyedében 533.116, az előző év ugyanezen időszakában 417.203 személy látogatta, a forgalom tehát 27,7 százalékkal emelkedésnek felelt meg. A legnagyobb emelkedés a gyógyfürdőknel mutatkozik és pedig 43 százalékkal, utána a népfürdők következnek 24,9, majd az uszodák 24,8 százalékkal, bizonyossággal annak, hogy a közönség kezdi felismerni a fővárosi fürdők gyógyító erejét, s mind nagyobb gondot fordít a testedzésnek népszerű sportjára, az uszásra. A tisztasági fürdőket is beleszámítva, Budapest fürdőit 1941 első negyedében összesen 747.801 személy kereste fel, ami az előző évhez képest 29,4 százalékkal emelkedést mutat.

— Tikketsalásért hathónapi börtön. Dránai Árpád, foglalkozás nélküli géplakost és a dektetivék rajtakapták, amint hamisított tikketekkel szélhámoskodott. Eldobott tikketeket hamisított meg s mint nyert jegyeket bocsátotta áruba. Többet vásároltak tőle és csak a totalizátornál derült ki, hogy szélhámosnak estek áldozatul. Dránai, aki titkethamisításért már büntetve volt, a büntető törvényszék Fonyódi-tanácsa előtt beismerte bűnöségét. A törvényszék Dránai Árpádot a magánokiratok hamisításáért büntetné, de a bíróság felmentette, mert a löversenyfogadási vények nem magánokiratok. Ellenben család büntetést nem jogerősen hathónapi börtönrre ítélte.

— Halálozás. Dr. Hajós Béláné, szül. Binder Marika kedden meghalt. Csütörtökön d. u. temetik a Kerepesi-úti temetőben. Gyászolják: telekfalvi Károly Endre ny. h. álmaitkár, sógora és Mórincz Istvánné Binder Gizella, testvére.

Böde József pébános 67 éves korában a bácsmegei Baján meghalt.

Hotyé Miklós ny. Máv. főintéző 67 éves korában Rákosszentmihályon meghalt.

SZÍNHÁZ ÉS ZENE

* Wagner-est Müller Máriával. Volt idő, amikor a szabadtéri hangverseny csupán könnyű, nyárdelutáni szórakozást jelentett. Ujabb megkomolyodtak a szabadtéri hangversenyek és műsorban, művészi teljesítményben egyaránt kimagaslót nyújtanak. Ilyen volt a keddi Wagner-est is, amelyet a Károlyi-palota lombos, hangulatos udvarán tartott meg a Székesfővárosi Zenekar. A műsor fénypontja a Walkür teljes első felvonásának előadása volt Ferencsik János vezénylete alatt és nem kisebb művészek, mint Müller Máriának közreműködésével. A népszerű kamaranékesnek éneke fejedelmi műveltséget nyújtott. Diszlet és jelmez nélkül, a szabadtéri hatást csökkentő kiszolgáltatottságban is teljes értékű tudott nyújtani, igazi wagneri hősnő volt. Két szereplőtársát Pilinszky Zsigmond és Koréh Endre ugyancsak kitettek magukért. (mja.)

* A német haderő tagjai számára rendezik idén a salzburgi ünnepi játékokat. Az idei salzburgi ünnepi játékokon, mint hivatalos jelentés közli, első sorban a német haderő tagjai vesznek részt. Mozart halálának 150 éves évfordulóját a „Varázsfuvola” új betanulásban színre kerülő előadásával ünnélik meg. Ünnepi előadásokon kerül bemutatásra, a salzburgi Péter-templomban, Mozart c-moll miséje. Az ünnepi műsoron szerenádok, Beethoven IX. szimfóniájának előadása és több más érdekes zenei esemény szerepel.

Rövid hírek

A Magyar Színház befejezte szezonját. Az „Egyszer megcsallak” című bohózatot a színház az új idényben még sorozatosan színre hozza.

*

Harsányi Rezső fegyelmi ügyében, a felebezési eljárás során, a Színművészeti Tanács újabb bizonyítást rendelt el.

*

A nagyváradi Szigligeti Színház a jövő idényre a következő primadonnákat szerződtette: Radóthy Éva, Oltag Aranka, Jurik Julest, Jurik Ica, Moóry Lucy és Feleky Sári.

MOZI

Szökik a kislány

Décsi

A régi francia bohózatok alakjai, jelenetei elevenednek meg a filmben. A párisi Maxim-mulató, ennek színes, változatos forgataga elmaradhatatlan kellékeivel. Régi ismerősünk a portás is, aki a vendégek bizalmasa. Nem csoda, ha nagyon meggazdagodik. Van is egy távoli vidéken főúri kastélya, pompás birtoka; néha ki-

rándul ide, meglátogatja feleségét és leányát, akik úgy tudják, hogy a papának üzlete van. A portásnak ez a kettős élete a film magva. Lendületesen peregnek le a jelenetek s ez a tempó a film egyik erőssége, meg a főszereplő Bach játéka. Kiváló jellemzés, igazi kedélyes apa. (—rdy)

LÖVERSENY

Akeddiügetőversenyek eredménye

A keddi ügetőversenyen Durák melegítés közben lábát törte, a Windspiel-ügető a helyszínen ki kellett irtani. A futamok közül a Mechanikus hendikep elmaradt. A nyertelen háromévesek között Fábán W. lett az első Hajnalka és Ljolicica előtt (24. 13. 25. 15. 19-71). Az amatőrhajtók versenyén a Dáma-Cifra II.—Előjáró befutóval végződött (26. 16. 26. 15. 108-44). A Pamuk-díjban, — miként vártuk — Brios és Figura végeztek elől. Hiba harmadik lett. (56. 12. 12. 244). Az V-ben Napsugár „hazáért”. Biztos és Álom foglalták el a helyeket (15. 11. 18. 17. 82). A Nevidian-díjban Aprópenz (Kovács II.) a célban megelőzte Makfalkót és Elszántot tizes mezőnyben (26. 16. 22. 60. 60-179). A Nemzetközi hendikepben 13 lo indult. Zivatar D. (Kovács István) jelentős javulással szerezte meg az első díjat. Loge és Layock Williams követték a győztest (179. 49. 24. 38. 729-770). A Bácsai-díjban Mausi H.—Muki—Lila volt a befutási sorrend (137. 22. 25. 20. 229-364). A Hendikepben Zsilett — már nagyon esedékes volt — a „hosszu” Kovácsal elsőnek érte el a célt. Elmaradt D. és Bankrabló foglalták el a győztes mögött a helyeket. Az utolsó futam (Fehérpata-díj) nagyon csunya verseny volt. Mókusz kivételével a verseny valamennyi résztvevője ugrott és végül libasorrendben haladtak át a célvonalon. Az elől indult és ezáltal meglepően jó időt ügetett Mókusz persze nem tudta utolérni, Omge és Amulett lelt második, illetve harmadik. Kedden Brios (33.5), Zivatar D. (25.8), Mausi H. (29.1) javítottak meg eddigi rekordjukat.

SZÍNHÁZAK	VIG (3/48)	ERZSÉBETV. (1/6. 1/9)
Szerda ..	Nem lehessen C.	Becskeréki m.
Csütörtök ..	Nem lehessen D.	Becskeréki m.
Péntek ..	Nem lehessen	Becskeréki m.
Szombat ..	Nem lehessen	Becskeréki m.
d. u.:	—	Becskeréki m.
este:	Nem lehessen	Becskeréki m.

NEMZETI BÁBSZÍNHÁZ (Podmaniczky-utca 8.) Naponta este: Toldi. — Csütörtök, szombat, vasárnap délután: Soktudo fiu. — FÉNYES CIRCUSZ (4, 8) Naponta kétszer: 1 asszony, 7 párdúc, stb.

OLCSÓ JEGYAKCIÓK

Becskeréki menyecske,

az Erzsébetvárosi nagy nyári operettünnep, minden előadásával szerepel olcsó jegyakción nyári műsorán.

Jegyakciók előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betűkkel emeljük ki.

Jegyárulások: Vilmos császár-ut 78. (Tel. 1-122-95-94-93). — Erzsébet-körút 1. (Tel. 221-680). — Apányi-ter 3. (Tel. 1-833-99). — Krisztina-körút 133. (Tel. 1-599-24).

SZÍNHÁZAK MÜSORA

Vig. Nem lehessen tudni. Shaw 3. v. kom. (Ajtay, Tolnay K., Pe-rényi) (C. bérli) (3/48). — Erzsébetvárosi. Becs-keréki menyecske. Erdélyi M. 3. v. operettje (Dayka M., Jávör, Csor-tos) (3/49).

MOZIK MÜSORA

ATRIUM. (Tel. 153-034.) Rácsnéküli börtön (3/48, 3/49, 3/50; szomb., vas., ú. 3/4-kor is).

BELVÁROSI HIRADÓ. (Tel. 181-244.) Belső hadosztály. Ugető-derby. Rajzos hiroadó Grünlandról. A tobruki csata. Magyar. Ufa. Fox hiroadó. Szines rajzfilm. D. e. 10-től éjfélig.

CASINO. Eskü-ut 1. (Tel. 333-102.) Légy résen Andy Hardy (3/48, 3/49, 3/50; szom., v. és ú. 3/4-kor is).

CITY. (Tel. 111-140.) 2 film 1 műsorban! Ves-sélyes utitárs. — Ka-nada ördöge (3/48, 3/49; szom., v., ú. 3/4-kor is).

CORSO. (Tel. 182-813.) Az asszony, az orvos és a harmadik (3/48, 3/49, 3/50; szomb., vasár-n., ú. 3/4-kor is).

DECSI. (Tel. 125-952.) Szökik a kislány (3/48, 3/49, 3/50; sz., v., ú. 3/4-kor is).

FORUM. (Tel. 189-543.) Havasi vadmadár (3/48, 3/49, 3/50; szom., v., ú. 3/4-kor is).

HIRADÓ FILMSZÍNHÁZ. (Tel. 222-499.) Bel-ső hadosztály. Ugető-derby. Rajzos hiroadó Grünlandról. A tobruki csata. Magyar. Ufa és Fox hiroadók. Szines rajzfilm. D. e. 9-től éjfélig.

KAMARA. (Tel. 423-901.) Aki az igazságot keresi (1. 2. 4. 6. 8. 10). Első 3 mérsekelt.

PALACE. (Tel. 221-222.) 6-ik hétre prol. A Man-derley-ház asszonya (11. 2. 4. 6. 8. 10).

RÁDIUS. (Tel. 122-098.) Násztudat Haliba (3/48, 3/49, 3/50; szom., v., ú. 3/4-kor is).

ROYAL APOLLO. (Tel. 222-002.) 2-ik hétre prol. Ököljöl (3/48, 3/49, 3/50; szom., v., ú. 4. 6. 8. 10).

SCALA. (Tel. 114-411.) Esményi asszony (3/48, 3/49, 3/50; sz., v., ú. 3-kor is). Nyitott tétő.

URANIA. (Tel. 146-046.) Buvárhajók, nyugatra! (3/48, 3/49; szom., v., ú. 3-kor is).

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Madarász (3/48, 3/49, 3/50). Al-kotás. Hét évig nem lesz szerencsem (3/48, 3/49, 3/50). Astra. Örökké... (3/48, 3/49, 3/50). Belvárosi. Madarász (4. 6. 8. 10). Budai Apolló. Maradj (3/48, 3/49, 3/50). Capitól. Arviz Indiában (3/48, 3/49, 3/50). Corvin. Bűnhődés (3/48, 3/49, 3/50). Elit. Egy életen át (4. 6. 8. 10). Gloria. Madarász (3/48, 3/49, 3/50). Homeros. Az asszony, aki tudja, mit akar (3/48, 3/49, 3/50). Kertben. Ipoly. Gorodi fogoly (3/48, 3/49, 3/50). József. Madarász (3/48, 3/49, 3/50). Lloyd. Szívek muzsikája (3/48, 3/49, 3/50). Odeon. Kilenc agglény (3/48, 3/49, 3/50). Orient. Bal-kezes angyal (3/48, 3/49, 3/50). Otthon. A 3 Codona (3/48, 3/49, 3/50). Rialto. Prol. Garcia futárja (11. 1. 3. 5. 7. 9. 11). Simpson. Egy életen át (3/48, 3/49, 3/50). Tivoli. Kilenc agglény (3/48, 3/49, 3/50). Tu-rán. Madarász (11. 1. 3. 5. 7. 9. 11).

RÁDIÓ MÜSORA

Budapest I. szerdai műsora. 6.40 Torna. 7. Hír. Lemezek. 10. Hír. 10.20 és 10.45 Felolv. 11.10 Vízj. 12. Himnusz. 12.10 Lemezek. Közben 12.40 Hír. 1.20 Időj. Vízj. 1.30 Szalonzene. 2.30 Hír. 2.45 Műsorok. 3. Árak. 3.20 Cigányzene. 4.15 Előad. 4.45 Időj. Hír. 5. Hír szlovák és ruszin nyelven. 5.15 Szalonzene. 5.45 Hangképek a bukovinai magyarok hazatelepítéséről. 6.10 Liszt művezen 6.30. Közvet. az eszttergomi diákok életéből. 6.40 Hárfakettősök. 7. Hír. 7.20 Trubadur. Közvet. Rómából. 9.40 Hír. 10.10 Cigányzene. 11. Hír. idegen nyelveken. 11.25 Lemezek. 12. Hír.

SPORT

Az új labdarugó nemzeti bajnokság szereplői

A bajnokság véget ért és a harci zaj elültével máris mindenütt azzal foglalkoznak, hogy az új bajnoki évben — Erdély és a Délvidék hazatérésével — miképp alakul az új országos labdarugósportjának közreműködése.

A nemzeti bajnokság első osztályában négy csapat kiesése után négy hely áll rendelkezésre. A második osztály két csoportgyőztese: a Szegedi Vasutas és a pest-szenterzsébeti Lampart az első két jogosult. Erdély labdarugósportját is két csapat képviseli: szövetségi határozattal a csoportmérkőzések után a döntőkor alól mentesített Nagyvárad AC és a döntő-körben győztes Kolozsvári AC.

A Délvidék képviselőitől egyelőre nincs döntés, holott kétségtelen, hogy a délvidéki futball nem kerülhet hátrányos helyzetbe. Érdeklét helyről elhangzott a hivatkozás Kassa esetére, az első évben történt kiesésre, ez azonban egyáltalában nem helytálló, mert lehet, hogy a Délvidéknél megismétlődik Kassa esete, de ezt előre feltételezni senkinek sincs joga. A 14-es létszámot tehát 16-ra kell fölemelni.

A legjobb délvidéki csapatot az ugynevezett „hazatérés torna” befejezése után feltétlenül be kell osztani az első osztályba, már a második helyezettől szóba jöhet egy körtorna. Ebben a Délvidék második csapatán kívül résztvehet az erdélyi tornán kitűnően helytállt Nagyvárad SE, továbbá a második osztály két csoportjának második helyezettje (MÁVAG és pécsi DVAC), mert e két utóbbit eredetileg első osztályusra ki is jelölték.

A római tenniszverseny végeredményben az olaszok 5:1 arányú győzelmével végződött. Az egyetlen magyar győzelem Asbóth aratta Romanoni ellen 6:2, 6:2, 4:6, 6:1 arányban.

Vasárnap délután lesz a Millenárison a péntek estére tervezett magyar-német kerékpárosverseny. Kezdeté d. u. 5 órakor.

Az FTC-pálya lesz vasárnap a labdarugó kupadöntő színhelye. Az ellenfelek: a Szolnoki MÁV. és a Salgótarjáni BTC.

KÖZGAZDASÁG

Az Erdélyi Gyáriparosok Szövetsége Rimanóczy Kálmán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. Rimanóczy Kálmán elnök közölte, hogy az Erdélyi Gyáriparosok Szövetsége és a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének vezetősége között elvi megállapodás jött létre és ennek értelmében az Erdélyi Gyáriparosok Szövetsége függetlenségének és jogi személyének megtartása mellett önálló tagként belép a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségébe, azzal, hogy amikor az erdélyi gyáriparosok érdekei megkövetelnék, az Erdélyi Gyáriparosok Szövetsége külön járhat el. A közgyűlés a bejelentést egyhanguan elfogadta.

Értékpia

A részvény piacon nyitáskor a jelentékeny kínálat miatt az árfolyamok a tegnapi zárlatnál alacsonyabbak voltak. Zárlat előtt a hangulat már barátságosabbnak mutatkozott. Javult az irányzat a kötvény piacon is.

Részvények és kötvények (zárjelben zárlat): Nemzeti Bank 320 (320), Concordia Malom 11.80-12.60 (12.50), Első Bp. Gőzmalom 37-40 (39), Hungaria Malom 66 (69), Bauxit 435-450 (430), Beocsini 44 (44.50), Borsodi Szén 31 (31.50), Szentlőc 35 (34.50), Cementia 160 (162), Kohó 39.50-43 (43), Drasche 82 (82.50), Aszfalt 16.25-16.50 (16.50), Kőszén 725.25-752 (749), Nagybatányi 65-64 (65), Salgó 60-66 (66), Urkányi 68.10-70 (70), Stephanum 20 (20), Fegyver 104.50-110 (110.50), Ganz 38-40.75 (41), Láng 158 (158), Acél 96.30-100 (101), Magyar Vagon 81 (81), Rima 170-179 (178.50), OFA 36.35-34.20 (34.50), Nasel 110-125 (125), Levante 5.70 (5.70), Nova 45-47 (47), Trósz 96-105 (104), Delcukor 178.50-180 (179), Magyar Cukor 200-217 (216), Georgia 48.50-52 (52), Izó 335 (335), Gschwindt 1850 (1870), Polgári Sör 650 (650), Gyapjamos 28 (29), Goldberger 105 (105), Magyar Kender 55.50-56.25 (56), Pamutipar 62 (60), Chinoin 48 (49.25), Danica 10.40 (10.40), Műtrágya 100 (100), Klotild 43 (42.25), Rugganya 91-95 (94), Vasuti forg. 51.10-52 (52), Telefon 20.50-21.50 (21.30), Pálfa 43.45 (44.50), 1911 évi fűv. 18.50 (18.50), 1914. évi fűv. 44.20-44.4 (44.50), 1927. évi fűv. 133 (133).

Valuták. USA doll. 350-355. Szlovákia 11.45-11.75. Lei 1.95-2.05. Lira 17.40-17.90. Syácl fr. 79.60-80.66. Svéd kor. 81.70-82.70.

Zürichi zárlat. Páris 9.67%, London 17.32%, New York 431, Brüsszel 69, Milánó 22.68, Madrid 39.50, Amsterdam 229, Berlin 172.50, Lisszabon 17.90, Stockholm 102.45, Osló 98.50, Kopenhága 83.50, Szófia 4.25, Prága 17.30, Istanbul 3.77%, Bukarest 2.25, Helsinki 8.70, Buenos Aires 101%, Jokohama 101%.

Telefon kezelőnő

gépírás- és német nyelvtudással, öskeresztényt keres filmszínház. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Szorgalmas 12519” jellegre Arató hirdetőirodába, Erzsébet-körút 14. kérünk.

MEGJELENT

a Közadók kezelése és behajtása című kézikönyv.

Szerkesztette: DR. SULYOK ENDRE pénzügyminiszteri titkár, közigazgatási bírósági tanács-jegyző. Ára: 20.— pengő. 3773

Raktárhelyiség

kerestetik, feltétlen egy színtben az utcával, 100-160 m² felülettel, VII. ker., Bethlen Gábor-téről tíz percnél nem nagyobb távolságra. Ajánlatok bér és beköltözési lehetőség megjelölésével „Csendes bérő” jellegre Blockner hirdetőbe, IV., Városház-utca 10. 3779

Termény- és áru piaci

A gabonátörsde üzletellen volt. A magpiac történetek kisebb kőtések, lényegében változatlan árak mellett.

A gabona- és terménypiac áralakulása. Buza 24, rozs 20, zab 22.70, tengeri 21.20. Árpa: sör-árpa 25-27, ipari 24, takarmány 22, középmin. 21, köles fehér 40, vörös 38, egyéb 37, káposzta-repce 40, napraforgómag 30, lenmag 50, tókmag 35, szójabab 31.50, mák 215-220. Borsó: Viktória 51.80, zöld 41.80. Bab: fehérgyöngy 44.80, hosszú 47.80, soproknörny. 49.80, lapos 47.80-49.80, szokványos 39.80-42.80, fűrűbab 46.80-48.80, vegyes 37.80, barna 39.80, tarka 38.80. Lencse: nagy 63.80, közép 51.80, kicsi 41.80. Lucerna-mag, fehérbácsa 560, löheremag fehérbácsa 270, muharmag 62, tavaszi búkköny 46, csillag-fűrt 31, szárított répaszelet 12-12.50, tatarka 43, cirokszalma 1. 55-61, közép 45-50, pipás 36-40, göndör 13-14, dió 129. Buzakorpa 16.00-17.05. Buzalisz (Bpest): dara 46.03, oGG, oG, oF 45.03, EB 32.1. 2. szilisz 31.48-31.60. Kukoricisz 28.94, kukoricadara 40.32, (vidéki): dara 45.23-46.73, oGG, oG, oF 44.48-45.98, EB 32-34.22, rozslisz 32.09-33.55.

Csepeli vásártétele. Elő csirke 250-270, tyúk 180-200, idei lud 280, ruca 280, pulyka 220, idei ruca 250-270, tisztított csirke 350-380, tyúk 240-270, lud 280-300, ruca 240-260, pulyka 220, idei lud 240-320, idei ruca 200-300. Tojás: ládárú 270-235, kiolv. 240-250, seletjes 220-230, kiolv. 230-240. Tejfel liter 1.30, teavaj 4.20, paszt. 4.60, tehéntúró 1.40, sovány 0.60. Szarazbabb 49. Uj burgonya nagy 22, apró 12, vöröshagyma 6-60, fokhagyma 12-46, fejes káposzta 20-28, kelkaposzta 25-50, kalarabé 10-28, fejes saláta 5-10, karfiol 50-100, tök 25-30, sóska 28-45, paraj 40-60, zöldborsó 22-34, zöldsárpika 7-16, tök-tenli 18-35, vajbáb 80-90, uborka 100-130, retek 6-20, spárga 10-140, paradicsom 4-4.50, sárgarépa 2-20, petrezselyem 2-20, zeller 6-20. Körte 1.20-1.40, kajszinbarack 1.40-1.60, cseresznye 80-190, meggy 75-170, ribizke 80-90, egres 45-70, málna 2-10, sárgadinnye 3-4, szamóca 60-170, erdei 150-240.

Husvásár. Készlet: nagymarha 240, eladás 185, növedékmárha 3. elikt, bivaly 643, eladás 243, birka 60, eladás 20. Irányzat lanyha. Árak: marhahus, ökrök Ia egészben 220-224, hátúja 234-260, eleje 218-222, szegye 220, Ia egészben 196-200, hátúja 204-210, eleje 190, szegye 190, csontozni való 130, tehén Ia egészben 204-206, hátúja 240-244, eleje 200-204, szegye 200-204, Ia egészben 150-170, hátúja 176-200, eleje 144-166, szegye 140-160, növedékmárha Ia egészben 196-206, borjú, előt, börtén Ia 240-248, Ia 220-238, borjú eleje 206-210, hátúja Ia 274-280, Ia 260-272, juh, előt, nyuzott Ia 210-214, Ia 200-208, bivaly 180, zsiger 110, fagygy 83-165, csont 40-50, marhafél (3/4 fej) 450-500, orr és kőrm 50-70, láb 4 darab 150-200, pacal egészben 100-130, mágabé 450-500, börténorok egészben 70-120, juhél 60-70, marhabőr magyar 105-110, tarka 115-120, marhavér (egy tá) 60 fill. kg-ként.

Borjuvásár. Felhajtás 369. Irányzat lanyha. Árak: Ia 146-147, Ia 130-140, IIIa 114-128 fill. kg-ként elős.

Sertésvásár. Felhajtás 821 (hussértés 68), mind elikt. Árak: uradalmi zsirterst páronként 340 kg-on, felül 202, alul 198, szedett sertés Ia 194, Ia 190, IIIa 188, öreg sertés Ia 186, Ia 178, sonkasertés Ia 190, felsértés szalonnával Ia 250-261, felsértés Ia 238, hátszalonna 28 kg-on szózt 244, háj 290, belródi zsír 310, szalonna bőr nélkül 251, kenyér és toka 240, sertés belsőrész 140, bel és gyomor 150, töpörtü Ia 50.

Főszerkesztő: Dr. LÉGRÁDY OTTÓ
Felelős szerkesztő: Dr. BENDA JENŐ

KISNYILTÉR

Ara mm-ként hétköznap 30, vasárnap 52 fill. Gyűjtőhirdetéseik igen olcsó díjazás szerint.

MUNKA

Férfi állás

Iparjogusult 30 éves diplomás elhelyezkedne. Jellege: „Gépkocsijával is 1941” főkiadása.

Elhelyezési tisztviselő, gyakorlott, ki raktárkezeléshez ért, felvétetik. Jelentkezés 4-6 között: Svábhegyi Szanatórium, Bárd Eötvös-ú. 12. 64394

